

STORTINGET

Innst. 15 S

(2021–2022)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen
om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under
Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og
distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og
Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7)

Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022)

Innhold

Side

1. Sammen drag	1
1.1 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 7	1
1.2 Stortingets vedtak om rammesum for rammeområde 7	6
2. Komiteens generelle merknader	6
2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	6
2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	6
2.3 Generelle merknader fra Høyre.....	9
2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet.....	11
2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti.....	12
2.6 Generelle merknader fra Rødt.....	13
2.7 Oppsummering av fraksjonenes standpunkt under rammeområde 7	15
2.8 Programkategori 09.00 Administrasjon.....	18
2.8.1 Kap. 600 Arbeids- og sosialdepartementet	18
2.8.2 Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning mv.	18
2.9 Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken.....	19
2.9.1 Kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	19
2.9.2 Kap. 605 og 3605 Arbeids- og velferdsetaten	19
2.9.3 Kap. 606 Trygderetten	21
2.10 Programkategori 09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse.....	21
2.10.1 Kap. 611 Pensjoner av statskassen	21
2.10.2 Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse	21
2.10.3 Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden	22
2.10.4 Kap. 2470 og 5470 Statens pensjonskasse	22
2.11 Programkategori 09.20 Tiltak for bedre levekår mv.....	22
2.11.1 Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering.....	22
2.12 Programkategori 09.30 Arbeidsmarked.....	23
2.12.1 Kap. 634 og 3634 Arbeidsmarkedstiltak	23
2.12.2 Kap. 635 og 3635 Ventelønn	25
2.13 Programkategori 09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet	25
2.13.1 Kap. 640 og 3640 Arbeidstilsynet.....	25
2.13.2 Kap. 642 og 3642 Petroleumstilsynet.....	27
2.13.3 Kap. 643 Statens arbeidsmiljøinstitutt.....	28
2.13.4 Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen	28
2.13.5 Kap. 648 Arbeidsretten, Riksmekleren mv.	28
2.14 Programkategori 09.60 Kontantytelser	28
2.14.1 Kap. 660 Krigspensjon	28
2.14.2 Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn	28
2.14.3 Kap. 665 Pensjonstrygden for fiskere.....	29
2.14.4 Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP).....	29
2.14.5 Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år	29
2.15 Programkategori 29.20 Enslige forsørgere	29
2.15.1 Kap. Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far	29
2.16 Programkategori 29.50 Inntektssikring ved sykdom og uførhet	30
2.16.1 Kap. 2650 Sykepenger	30
2.16.2 Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger	31
2.16.3 Kap. 2655 Uførhet.....	32
2.17 Programkategori 29.60 Kompensasjon for merutgifter ved nedsatt funksjonsevne mv.....	33
2.17.1 Kap. 2661 Grunn- og hjelpstønad, hjelpemidler mv.....	33
2.18 Programkategori 29.70 Alderdom	35

	Side
2.18.1	Kap. 2670 Alderdom 35
2.19	Programkategori 29.80 Forsørgertap og eneomsorg for barn mv. 36
2.19.1	Kap. 2680 Etterlatte..... 36
2.19.2	Kap. 2686 Stønad ved gravferd..... 36
2.20	Programkategori 29.90 Diverse inntekter 36
2.20.1	Kap. 5701 Diverse inntekter 36
2.20.2	Kap. 2541 Dagpenger..... 36
2.20.3	Kap. 5705 Refusjon av dagpenger 37
2.20.4	Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv. 37
2.20.5	Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs..... 37
2.20.6	Kap. 2543 Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger 38
2.21	Kapitler under andre departement..... 38
2.21.1	Kap. 352 Nedsatt funksjonsevne, Kultur- og likestillingsdepartementet..... 38
2.21.2	Kap. 505 og 3505 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, Kommunal- og distriktsdepartementet 39
2.21.3	Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, Kommunal- og distriktsdepartementet 39
2.21.4	Kap. 506 og 3506 Yrkesskadeforsikring, Kommunal- og distriktsdepartementet..... 39
2.21.5	Kap. 507 og 3507 Gruppelivsforsikring, Kommunal- og distriktsdepartementet 39
2.21.6	Kap. 2540 Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn, Nærings- og fiskeridepartementet..... 39
3.	Anmodnings- og utredningsvedtak 40
3.1	Innledning 40
3.2	Komiteens merknader..... 40
4.	Forslag fra mindretall..... 40
5.	Komiteens tilråding 41

STORTINGET

Innst. 15 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra arbeids- og sosialkomiteen

Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 7)

Til Stortinget

1. Sammendrag

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tuva Moflag, Runar Sjøstad, Trine Lise Sundnes og Torbjørn Vereide, fra Høyre, Henrik Asheim, Anna Molberg og Aleksander Stokkebø, fra Senterpartiet, Eivind Drivenes og Per Olaf Lundteigen, fra Fremskrittspartiet, Dagfinn Henrik Olsen og Gisle Meininger Saudland, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Kirsti Bergstø, og fra Rødt, Mímir Kristjánsson, viser til Meld. St. 1 (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022), som ble lagt frem av regjeringen Solberg 12. oktober 2021, samt Prop. 1 S (2021–2022) Tillegg 1 (2021–2022) fra Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen, som ble lagt frem 8. november 2021.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022 for de kapitler som er fordelt til komiteen på rammeområde 7 i Stortingets møte 20. oktober 2021 og 9. november 2021, jf. Innst. 18 S (2021–2022).

Komiteen viser til at det 29. november 2021 ble inngått avtale om statsbudsjettet for 2022 mellom regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Det vises til behandlingen av Innst. 2 S (2021–2022) med løse forslag 2. desember 2021 og med vedtak 7. desember 2021. Forliket er i sin helhet gjengitt i Innst. 5 S (2021–2022). Det vises videre til de respektive partiers merknader i denne innstillingen.

Stortinget har i møte 2. desember 2021 vedtatt netto rammer på de ulike rammeområder. De fremsatte bevilgningsforslag i denne innstillingen bygger på vedtaket om rammenes størrelse, jf. Stortingets forretningsorden § 43.

Det vises i denne sammenheng til de ulike kapitlene i denne innstillingen som tar for seg det aktuelle rammeområdet.

Komiteen viser for øvrig til sine respektive partiers merknader i Innst. 2 S (2021–2022).

1.1 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 7

Nedenfor følger en oversikt over regjeringens bevilgningsforslag under rammeområde 7 slik de fremkommer i Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Da følgende departement som omhandles under Rammeområde 7 endrer betegnelse, benyttes de nye betegnelsene i budsjettinnstillingen:

Arbeids- og sosialdepartementet endres til Arbeids- og inkluderingsdepartement.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet endres til Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kulturdepartementet endres til Kultur- og likestillingsdepartementet.

I tillegg flyttes følgende kapitler fra Arbeids- og sosialdepartementet til Kommunal- og distriktsdepartementet:

Kap. 614/3614, nytt kap. 505/3505 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse.

Kap. 615/3615, nytt kap. 506/3506 Yrkesskade-forsikring.

Kap. 616/3616, nytt kap. 507/3507 Gruppelivsforsikring.

Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 7

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
Utgifter		
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>		
352	Nedsatt funksjonsevne	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>	20 897 000
	70 Funksjonshemmedes organisasjoner	245 550 000
	71 Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>	31 175 000
	72 Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet	25 290 000
<i>Kommunal- og distriktsdepartementet</i>		
505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1 Driftsutgifter	36 000 000
	70 Tap/avskrivninger	2 000 000
506	Yrkesskade-forsikring	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000
507	Gruppelivsforsikring	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	187 000 000
<i>Arbeids- og inkluderingsdepartementet</i>		
600	Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1 Driftsutgifter	265 995 000
601	Utredningsvirksomhet, forskning mv.	
	21 Spesielle driftsutgifter	64 070 000
	22 Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	29 160 000
	50 Norges forskningsråd	176 175 000
	70 Tilskudd	60 375 000
	71 Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv, <i>kan overføres</i>	70 000 000
	72 Tilskudd til Senter for seniorpolitikk	17 700 000
	73 Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling	5 130 000
604	Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>	148 130 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	167 870 000
605	Arbeids- og velferdsetaten	
	1 Driftsutgifter	12 465 400 000
	21 Spesielle driftsutgifter	35 830 000
	22 Forsknings- og utredningsaktiviteter	61 405 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	354 470 000
606	Trygderetten	
	1 Driftsutgifter	102 790 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
611	Pensjoner av statskassen	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	16 800 000
612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	8 979 246 000
	22 Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>	-69 000 000
	70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	179 000 000
613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 000 000
	70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	4 000 000
621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21 Spesielle driftsutgifter	88 210 000
	63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>	156 040 000
	70 Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>	133 620 000
	74 Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.	14 930 000
634	Arbeidsmarkedstiltak	
	1 Driftsutgifter	456 175 000
	76 Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>	7 620 035 000
	77 Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>	1 801 595 000
	78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser	77 435 000
	79 Funksjonsassistanse i arbeidslivet	74 750 000
635	Ventelønn	
	1 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	2 700 000
640	Arbeidstilsynet	
	1 Driftsutgifter	774 050 000
	21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	16 800 000
642	Petroleumstilsynet	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>	322 445 000
	21 Spesielle driftsutgifter	31 610 000
643	Statens arbeidsmiljøinstitutt	
	50 Statstilskudd	160 100 000
646	Pionerdykkere i Nordsjøen	
	72 Tilskudd, <i>kan overføres</i>	3 085 000
648	Arbeidsretten, Riksmekleren mv.	
	1 Driftsutgifter	22 460 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	555 000
	70 Tilskudd til faglig utvikling	2 000 000
660	Krigspensjon	
	70 Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>	32 000 000
	71 Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>	97 000 000
664	Pensjonstrygden for sjømenn	
	70 Tilskudd	25 900 000
665	Pensjonstrygden for fiskere	
	70 Tilskudd	35 500 000
666	Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 310 000 000
667	Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000
<i>Statens forretningsdrift</i>		
2470	Statens pensjonskasse	
	24 Driftsresultat:	-17 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-649 000 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	527 000 000
		3 Avskrivninger	80 000 000
		5 Til investeringsformål	37 000 000
		6 Til reguleringsfond	-12 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	164 495 000
<i>Folketrygden</i>			
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	12 897 000 000
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>	895 000 000
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger	
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i>	65 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 700 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	95 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	21 000 000
	76	Bidragforskott	675 000 000
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>	42 210 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>	1 440 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>	1 605 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	2 550 000 000
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>	105 260 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	33 561 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	143 000 000
	72	Legeerklæringer	425 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>	110 670 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>	67 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>	34 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 555 200 000
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 712 800 000
	72	Stønad til servicehund	5 622 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	125 000 000
	74	Tilskudd til biler	739 800 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	3 718 800 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	310 000 000
	77	Ortopediske hjelpemidler	1 728 300 000
	78	Høreapparater	838 150 000
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	55 125 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
2670	Alderdom	
	70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	83 960 000 000
	71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	167 690 000 000
	72 Inntektspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	10 480 000 000
	73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv., <i>overslagsbevilgning</i>	7 096 000 000
2680	Etterlatte	
	70 Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 100 000 000
	71 Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	800 000 000
	72 Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	87 000 000
	74 Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000
	75 Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 700 000
2686	Stønad ved gravferd	
	70 Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000
Sum utgifter rammeområde 7		531 092 805 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3505	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1 Gebyrinntekter, lån	32 000 000
3506	Yrkesskadeforsikring	
	1 Premieinntekter	79 000 000
3507	Gruppelivsforsikring	
	1 Premieinntekter	100 000 000
3605	Arbeids- og velferdsetaten	
	1 Administrasjonsvederlag	10 285 000
	4 Tolketjenester	4 380 000
	5 Oppdragsinntekter mv.	19 300 000
	6 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 950 000
3634	Arbeidsmarkedstiltak	
	85 Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	5 000 000
3635	Ventelønn mv.	
	1 Refusjon statlig virksomhet mv.	2 700 000
3640	Arbeidstilsynet	
	4 Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 000 000
	5 Tvangsmulkt	6 965 000
	6 Refusjoner	3 495 000
	7 Byggesaksbehandling, gebyrer	23 005 000
	8 Refusjon utgifter regionale verneombud	17 386 000
	9 Overtredelsesgebyr	28 590 000
3642	Petroleumstilsynet	
	2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 230 000
	3 Gebyr tilsyn	79 820 000

Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.

5470	Statens pensjonskasse	
	30 Avsetning til investeringsformål	37 000 000

Renter og utbytte mv.

5607	Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80 Renter	754 000 000

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S (2021–2022) med Tillegg 1
<i>Folketrygden</i>		
5701	Diverse inntekter	
	71 Refusjon ved yrkesskade	840 000 000
	73 Refusjon fra bidragspliktige	205 000 000
	80 Renter	1 000 000
	86 Innkreving feilutbetalinger	1 320 000 000
	87 Diverse inntekter	15 300 000
	88 Hjelpemiddelsentraler mv.	67 000 000
5704	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70 Dividende	210 000 000
5705	Refusjon av dagpenger	
	70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	30 000 000
	71 Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	300 000
	72 Innkreving av forskutterte dagpenger	900 000 000
Sum inntekter rammeområde 7		4 831 706 000
Netto rammeområde 7		526 261 099 000

1.2 Stortingets vedtak om ramme- sum for rammeområde 7

Ved Stortingets vedtak 7. desember 2021 er netto utgiftsramme endelig fastsatt til 528 085 949 000 kroner for rammeområde 7, jf. behandlingen av Innst. 2 S (2021–2022) med løse forslag fremmet 2. desember 2021. De fremsatte bevilgningsforslag nedenfor under rammeområde 7 er i samsvar med denne netto utgiftsrammen, jf. Stortingets forretningsorden § 43.

I henhold til vedtak i Stortinget, jf. Innst. 18 S (2021–2022), skal arbeids- og sosialkomiteen også behandle følgende kapitler:

- Kap. 505/3505 (tidligere kap. 614/2614), kap. 506/3506 (tidligere kap. 615/3615), kap. 507/3507 (tidligere kap. 616/3616) og kap. 5607 under Kommunal- og distriktsdepartementet.
- Kap. 352 under Kultur- og likestillingsdepartementet.
- Kap. 2540 under Nærings- og fiskeridepartementet.

2. Komiteens generelle merknader

2.1 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket mellom de tre partiene, der det er foreslått betydelige satsinger på velferd og klimatiltak, som kombinert med skatte- og

avgiftsendringer gir et mer rettferdig Norge. Inntektsgruppene med inntekt under 750 000 kroner får skatte-kutt sammenlignet med 2021. Økt satsing på grønn industri, endringer av klimarelaterte avgifter og en rekke andre klimatiltak vil bidra til at Norge kutter utslipp mot 2030. Flere av de usosiale kuttene til Solberg-regjeringen gjennom åtte år er reversert, og partiene gjør viktige velferdssatsinger som gratis halvdagsplass i SFO, billigere barnehage og forbedringer på tannhelse, som gir vanlige folk lavere utgifter og mer og bedre velferd.

2.2 Generelle merknader fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Solberg la frem statsbudsjettet 12. oktober og gikk av 14. oktober 2021. Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen tiltrådte samme dag og la frem tilleggsproposisjonen til statsbudsjettet 8. november 2021. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen har hatt kort tid til å vurdere endringer i budsjettet for 2022.

Disse medlemmer viser til at Hurdalsplattformen staker ut en ny og mer rettferdig kurs for landet, hvor folk over hele Norge igjen skal oppleve at deres liv og interesser står øverst på dagsordenen. Forslagene som nå fremmes, er et første skritt i retning av å nå målene i Hurdalsplattformen. Aller viktigst er trygt arbeid til alle og gode velferdstjenester nær folk i hele landet. Disse medlemmer vil understreke at det er ved å bygge på det beste ved landet vårt at vi får folk med på store samfunnsloft. Sterke fellesskap, høy tillit og små forskjeller er avgjørende for at folk trygt kan være med

på å utvikle hele Norge. Disse medlemmer viser til at når regjeringen i budsjettforslaget prioriterer tiltak som svarer på utfordringer folk opplever i hverdagen, og som bygger opp tilliten og fellesskapet og ned forskjellene mellom folk, så ruster det også Norge for å løse de store utfordringene som ligger foran oss, som klimakrise, digitalisering, sentralisering og å løse velferdsstatens store oppgaver.

Disse medlemmer viser til at målet for regjeringens økonomiske politikk er en økonomisk vekst som bidrar til arbeid til alle, mer rettferdig fordeling som reduserer de sosiale og geografiske forskjellene, og en sterk velferdsstat med gode tjenester uavhengig av folks lommebok og bosted.

Full sysselsetting i et velorganisert arbeidsliv

Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringens mål er full sysselsetting. Høy organisasjonsgrad, sterke fagorganisasjoner og et vel fungerende lov- og avtaleverk er kjernen i den norske arbeidslivsmodellen. Den har gitt norsk arbeidsliv høy produktivitet og et unikt konkurransefortrinn og et samfunn med høy tillit, små forskjeller og stor omstillingsevne. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen ønsker et forsterket trepartssamarbeid som er tettere, mer forpliktende og mer strategisk, for å møte de store utfordringene Norge står overfor i årene som kommer. Disse medlemmer vil arbeide for en politikk som stimulerer til økt organisasjonsgrad blant både arbeidstakerne og arbeidsgivere, og jobbe i nært samarbeid med partene for å sikre et seriøst og velorganisert arbeidsliv. Et velorganisert arbeidsliv er grunnlaget for et trygt familie- og samfunnsliv. Disse medlemmer vil arbeide for å sikre faste, hele, stillinger med norske lønns- og arbeidsvilkår. Trygt arbeid til alle er jobben nummer én. Arbeid til alle i et trygt arbeidsliv er nøkkelen til mer rettferdig fordeling og frihet for den enkelte. Flere unge mennesker som står utenfor arbeid og utdanning, skal få en sjanse i arbeidslivet. En mer aktiv næringspolitikk skal gi nye arbeidsplasser og økt eksport, og industri basert på våre felles naturressurser som kraft, fisk og skog skal gis en særstilling. Arbeidslivspolitikken skal bygge på respekt for vanlige folks ærlige arbeid og sikre en god lønn, en hel og fast stilling og en trygg pensjon for alle.

Disse medlemmer viser til at selv om tilgangen på ledige jobber øker, mangler flere ledige i Norge den kompetansen som etterspørres i det norske arbeidsmarkedet, og andelen langtidsledige er høyere enn før covid-19-pandemien.

Disse medlemmer vil satse på arbeidsfolks kompetanse gjennom hele yrkeslivet og et godt, desentralisert utdanningstilbud tett på det regionale og lokale arbeidsmarkedet. Disse medlemmer vil arbeide for at alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet til det. Ar-

beidslinjen legges til grunn. Fellesskapet må stille mer opp med aktive tiltak for å hjelpe folk i arbeid. Det skal bli lettere for flere å delta i opplæring og kompetanseheving. Særlig viktig er det å få unge mennesker som står utenfor arbeid og utdanning, over i aktivitet. Det skal bli lettere for personer som lever på trygd, å kombinere trygd med arbeid. Folk med funksjonsnedsettelse og helsemessige utfordringer skal møte et arbeidsliv som er åpent og inkluderende. Innvandrere skal få bidra med sine ressurser. Kvinner og menn skal ha de samme mulighetene, og ingen skal bli utsatt for trakassering eller vold i arbeidslivet.

Arbeidstakernes rettigheter

Disse medlemmer vil arbeide for å styrke arbeidstakernes rettigheter i et arbeidsliv i endring. Hele og faste stillinger skal være hovedregelen i det norske arbeidslivet. Innleie og midlertidige stillinger som fortrenger faste ansettelser, samt tilknytningsformer der formålet er å omgå arbeidsgiveransvaret, skaper økte forskjeller i arbeidslivet og utrygghet for folk. Arbeidsmiljøloven er en bærebjelke i den norske modellen og må forsterkes og fornyes for å møte utviklingen i arbeidslivet.

Disse medlemmer vil understreke at faste, hele stillinger skal være hovedregelen i norsk arbeidsliv. Ufrivillig deltid og manglende heltidskultur er likevel et stort problem i deler av både offentlig og privat sektor, og det rammer særlig kvinner. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen sammen med partene i arbeidslivet vil jobbe aktivt for å bygge heltidskultur i alle deler av arbeidslivet, styrke retten til heltid i loven og sørge for en kommune- og sykehusøkonomi som gir rom for økt grunnbemanning.

Disse medlemmer viser til at det trygge, seriøse og organiserte arbeidslivet i Norge utfordres av useriøse aktører, sosial dumping og lav organisasjonsgrad i utsatte bransjer. Det bidrar til økte forskjeller, svekker den norske modellen og svekker rekrutteringen til viktige yrker. Det kreves derfor forsterket innsats og nasjonale tiltak for å styre utviklingen i arbeidslivet i riktig retning. Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet skal styrkes.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen vil føre en aktiv politikk for å hindre at mennesker blir utnyttet på jobb, bekjempe sosial dumping og sikre at fellesskapet ikke unndras inntekter. Norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde i det norske arbeidsmarkedet. Den norske arbeidslivsmodellen skal forsvares gjennom å utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen, og i de situasjoner der norsk arbeidslovgivning og tariffavtaler blir utfordret, skal regjeringen drive aktivt politisk arbeid i EØS-samarbeidet og internasjonalt gjennom ILO. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen i Hurdalsplattformen varsler en lavinntektskommisjon med del-

takelse fra partene i arbeidslivet, og at kommisjonens konklusjoner vil bli fulgt opp med politiske grep for å redusere inntektsforskjellene i Norge.

Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for høyere tariffavtaletetthet gjennom økt oppslutning om det organiserte arbeidslivet. Videre er det viktig å styrke partenes mulighet for bruk av allmenngjøring for å motvirke ulikhetsutviklingen og lavlønn i deler av norsk arbeidsliv. Disse medlemmer mener det er avgjørende viktig å ivareta og styrke den norske modellen med en partsstyrt modell for lønnsdannelse.

Disse medlemmer viser til omtale i Hurdalsplattformen, der Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen ønsker å sette ned et offentlig utvalg som skal gjennomgå konkurslovgivningen, med mål om å sikre arbeidstakers rettigheter og bekjempe useriøse aktører.

Trygd og sosiale tjenester

Disse medlemmer viser til at trygdeordninger og sosiale tjenester styrt og finansiert av fellesskapet bidrar både til å redusere økonomiske forskjeller og til å bedre levekår for den enkelte. Et sterkt sikkerhetsnett med velferdstjenester for de som trenger det permanent eller i faser av livet, er avgjørende viktig. Folk skal ha en økonomi som gjør at de kan leve verdige liv hele livet, muliggjort gjennom arbeidslinjen.

Disse medlemmer vil arbeide for at det lokale Nav-kontoret skal være et tilgjengelig kontaktsted for alle arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og bidra til at brukeren får tilbud om helhetlig oppfølging av sine behov uavhengig av eierskapet til ytelser og tjenester. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Arbeiderparti–Senterparti-regjeringens ambisjon om en tillitsreform i offentlig sektor for å gi de ansatte tid og tillit til å gi brukerne bedre tjenester. Reformen skal utformes i tett samspill med partene i arbeidslivet, brukerorganisasjoner, tillitsvalgte og ledelsen i offentlige virksomheter.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen har store ambisjoner for et samfunn med et sterkt sikkerhetsnett med velferdstjenester for de som trenger det permanent eller i faser av livet. Dette innebærer blant annet endringer i folketrygdloven når det gjelder arbeidsavklaringspenger, for å forhindre at brukere faller ut av ordningen før de er ferdig avklart.

Disse medlemmer viser videre til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen vil innføre en aktivitetsreform for nye mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd, slik at de som kan jobbe noe, gis en jobbgaranti som sikrer reell mulighet til å kombinere trygd og arbeid. Nav skal ha et overordnet ansvar for å sikre jobber tilpasset denne gruppen, samtidig som kommunene får en plikt til å sikre at denne gruppen får jobb.

Ordningen skal fases inn gradvis og starte med de unge. Kommunenes merkostnader skal dekkes.

Disse medlemmer mener det er avgjørende at sykepengeordningen er godt tilpasset et moderne arbeidsliv og ulike sykdoms- og skadetilstander. I tilfeller der en arbeidstaker har delvis arbeidsevne, men potensielt kan være gradert sykemeldt i en periode lenger enn 12 måneder, er det lite gunstig at det ikke finnes muligheter for å motta graderte sykepenger over en lengre periode. Denne utfordringen er påpekt av flere brukerorganisasjoner, blant annet Kreftforeningen. Disse medlemmer viser til omtale i Hurdalserklæringen, der Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen ønsker å prøve ut en ordning hvor sykepengeperioden gjøres om til en tidskonto ved gradert sykemelding.

Disse medlemmer viser til innspill fra Pårørendealliansen om en gjennomgang av dagens og fremtidens system for permisjons- og kompensasjonsordninger for pårørende som står i krevende omsorgsarbeid, og mener at regjeringen bør se nærmere på dette.

Disse medlemmer viser videre til formulering i Hurdalserklæringen om å forbedre sykelønnsordningen også for selvstendig næringsdrivende. Et slikt arbeid med å forsterke rettighetene til selvstendig næringsdrivende må sees i en helhetlig sammenheng med andre rettigheter og plikter for denne gruppen.

Et bedre Nav

Disse medlemmer viser også til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen vil legge til rette for at kommuner som ønsker å gjenåpne Nav-kontor, kan gjøre det. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at Nav-kontorenes åpningstider skal sikre god tilgjengelighet for alle brukere. Den felles statlig-kommunale førstelinjetjenesten må oppfylle klare krav om rask avklaring, fjerning av gråsoner og kasteballtendenser og rask igangsetting av tiltak. Slik skal målsettingen om å gi brukerne én dør inn til de offentlige velferdstjenestene realiseres.

Disse medlemmer vil satse på en integreringspolitikk som gir raskeste vei til jobb. Det må bli mer arbeidsretting, reell kompetanseheving og individuell tilpassing, slik at flere kommer i jobb.

Trygg og rettferdig pensjon

Disse medlemmer mener en god og rettferdig pensjon for alle er et mål. Folketrygden er det bærende elementet i pensjonssystemet, mens kollektive ordninger, som AFP og tjenestepensjoner, er viktige tillegg. Pensjonssystemet må sikre en trygg og verdig alderdom for alle, være bærekraftig over tid og stimulere til arbeidsdeltakelse.

Disse medlemmer slår ring om pensjonsreformen og hovedprinsippene i reformen, slik som leveal-

dersjusteringen, fleksibelt uttak av pensjon og muligheten til å kombinere pensjon og inntekt fra arbeid.

Disse medlemmer viser til arbeidet som har vært utført av LO og NHO med sikte på en omlegging av ordningen. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen vil gå i forhandling med partene med sikte på en omlegging av ordningen med avtalefestet pensjon, og om statens bidrag.

2.3 Generelle merknader fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Prop. 1 S (2021–2022) bygger opp under regjeringen Solbergs mål om høy sysselsetting og lav arbeidsledighet for å sikre et bærekraftig velferdssamfunn som skaper muligheter for alle.

Disse medlemmer viser til at covid-19-pandemien har preget norsk økonomi og arbeidsmarkedet sterkt siden mars 2020. Inngripende tiltak har vært nødvendig for å begrense smittespredning av koronaviruset. Disse medlemmer merker seg at før covid-19-pandemien brøt ut, var arbeidsledigheten den laveste på over ti år, og sysselsettingen var høy.

Disse medlemmer peker videre på at aktiviteten i norsk økonomi har tatt seg markert opp, og med det etterspørselen etter arbeidskraft. Disse medlemmer viser til at arbeidsledigheten har falt kraftig, og mye raskere etter koronakrisen enn under finanskrisen og bankkrisen, samt at antall arbeidssøkere snart er tilbake på nivået før covid-19-pandemien. Videre viser disse medlemmer til at sysselsettingsandelen blant bosatte i Norge nå er høyere enn før covid-19-pandemien og den høyeste siden 2012.

Disse medlemmer registrerer at covid-19-pandemien likevel kan ha forsterket utfordringene noen grupper har med å få innpass i arbeidsmarkedet. Disse medlemmer mener det må legges til rette for at flere kommer i arbeid, og at bedriftene har god tilgang på arbeidskraft.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av at det fortsatt må være lav terskel for å holde seg hjemme ved sykdom og å teste seg. For å ivareta inntektssikring for den enkelte, og slik også bidra til etterlevelse av tiltakene, støtter disse medlemmer forslaget i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) om videreføring av rett til sykepenger ved fravær fra arbeidet grunnet covid-19 eller mistanke om slik sykdom ut juni 2022. Videre støtter disse medlemmer også forlengelse av særregler for omsorgspenger ut juni 2022.

Et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting

Disse medlemmer viser til at arbeidsmarkedspolitikken skal bidra til et velfungerende arbeidsmarked der det legges til rette for opplæringstilbud som bidrar til at flere får den kompetansen som morgendagens arbeids- og næringsliv trenger, og som blant annet sik-

rer tilgang på arbeidskraft med relevant yrkesfaglig bakgrunn.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av at alle som kan jobbe, skal få muligheten til det. Derfor trenger vi en god skole med lavt frafall, tilgjengelig helsehjelp av høy kvalitet og et næringsliv som skaper de jobbene folk skal inkluderes i. Disse medlemmer peker på at enkelte grupper opplever særlige utfordringer med å få innpass i arbeidslivet og har behov for bistand som styrker deres muligheter til å komme i jobb. Helt siden tiltredelsen i 2013 har regjeringen Solberg arbeidet med å sikre at færre faller ut og flere inkluderes i arbeids- og samfunnsliv. Disse medlemmer viser til at inkluderingsdugnaden legger til rette for at flere med nedsatt funksjonsevne og/eller hull i CV-en skal kunne delta i arbeid. Samarbeid med relevante aktører og satsing på virkemidler som gjør det enklere for arbeidsgivere å ansette personer i målgruppen, er en viktig del av dette arbeidet.

Disse medlemmer viser til det alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), til Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, hvor man fortsetter opptrappingen av antall varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) med 325 flere for 2022, betydelig flere enn regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti. Disse medlemmer understreker at det er et viktig grep for å gi flere muligheten til å lykkes i arbeidslivet.

Disse medlemmer merker seg at ulike studier har vist at lønnstilskudd er et effektivt arbeidsmarkedstiltak for å få flere i arbeid. På bakgrunn av dette har regjeringen Solberg lagt vekt på at bruken av lønnstilskudd skal øke. For å forenkle bruken av midlertidig lønnstilskudd ble tilskuddsordningen for arbeidsgiver lagt om og standardisert fra 2. halvår 2019. Disse medlemmer viser til at omleggingen av ordningen har bidratt til at tallet på deltakere har økt. I 2013 deltok om lag 5 600 personer på lønnstilskudd. I 2020 var det 10 600 personer.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av regjeringen Solbergs ungdomsinnsats. Den bidrar til at unge raskt får hjelp fra Nav til å komme i arbeid eller utdanning ved at alle unge under 30 år følges opp personlig etter åtte uker uten arbeid, utdanning eller aktivitet. Disse medlemmer peker på at regjeringen Solbergs integreringsløft blant annet legger til rette for at innvandrere kommer i jobb og blir aktive deltakere i samfunnet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg og partene i arbeidslivet har inngått avtale om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen 2019–2022) med mål om å bidra til høy sysselsetting gjennom å forebygge og redusere sykefravær og frafall fra arbeidslivet.

Disse medlemmer understreker at en mest mulig effektiv forvaltning frigjør ressurser til oppfølging av dem som trenger det mest. Det er derfor viktig å auto-

matasere og digitalisere arbeidsoperasjoner som egner seg for dette. Automatiseringen av foreldrepengeordningen i Nav har gjort rundt 184 000 søknader årlig hovedsakelig selvbetjente og frigjort nesten 200 saksbehandlere til andre saker. En målrettet satsing på IKT i Arbeids- og velferdsetaten vrir flere ressurser til hjelp som er tilpasset den enkeltes behov, og som bidrar til raskere overgang til arbeid.

Økonomisk og sosial sikkerhet

Disse medlemmer viser til at økonomisk og sosial sikkerhet gjennom gode velferds- og inntektssikringsordninger er viktig både for den enkelte og for arbeidslivets omstillingsevne. Disse medlemmer mener at velferdssamfunnet alltid skal stille opp for de som trenger det mest. Regjeringen Solberg har styrket samfunnets sosiale sikkerhetsnett, blant annet gjennom en stor satsing på barnefamilier og en inkluderingsdugnad i arbeidslivet.

Disse medlemmer understreker at vi må lykkes med å inkludere flere av dem som står utenfor arbeidslivet, også for å trygge gode velferdsordninger for fremtiden. Arbeidsdeltakelse er det viktigste tiltaket for å bekjempe fattigdom og redusere forskjeller. Disse medlemmer fremhever viktigheten av at velferdsordninger, insentiver til omstilling og inkludering av flere i arbeid må spille sammen. Arbeid gir inntekt og fellesskap og bedrer levekårene og livsmulighetene til enkeltpersoner og familier. Kompetanse og utdanning øker videre mulighetene på arbeidsmarkedet.

Disse medlemmer viser til at en forsterket arbeidslinje og krav til aktivitet i velferdsordningene er viktige virkemidler for å hindre utenforskap og bidra til at folk kommer inn i eller tilbake i arbeid. Ideelle organisasjoner og sosiale entreprenører er viktige aktører med et mangfold av virkemidler som bidrar til å løse sosiale utfordringer i samfunnet, blant annet ved å få flere inn i arbeidslivet og hindre at mennesker faller utenfor sosiale arenaer.

Disse medlemmer peker på at utenforskap ikke bare svekker velferdsstatens bærekraft, men også forsterker fattigdomsproblemer og kan gi varige integreringsutfordringer. Videre viser disse medlemmer til Meld. St. 32 (2020–2021) Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv, som regjeringen Solberg la frem i juni i 2021. Meldingen beskriver både årsaker til at folk faller utenfor, og tiltak for å motvirke dette.

Disse medlemmer viser til at en stor andel av dem som står utenfor arbeidslivet, mottar en helserelatert ytelse, som arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Disse medlemmer mener at det er grunn til å bekymre seg over den samlede veksten i disse to ytelsene blant personer under 30 år i løpet av de siste tjue årene. Det er viktig at unge mennesker med svak tilknytning til

arbeidslivet får rask og riktig oppfølging for å komme inn i arbeid, aktivitet eller utdanning.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg har lagt vekt på å kunne kombinere trygd og arbeid. De siste års endringer i inntektssikringsordningene har gått i den retningen. Endringene i regelverket for arbeidsavklaringspenger, som trådte i kraft i henholdsvis 2018 og 2020, skal gi bedre og mer målrettede stønadsløp, øke insentivene til arbeid og gjøre overgangen tilbake til arbeid enklere. Plikt for kommunene til å stille vilkår om aktivitet til sosialhjelpsmottakere under 30 år ble innført i 2017.

Disse medlemmer viser til at det fra 2006 ble lovfestet obligatorisk tjenestepensjon til alle arbeidstakere som tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Det er viktig at også tjenestepensjonene er utformet slik at de støtter opp under målene med pensjonsreformen samt legger til rette for mobilitet mellom privat og offentlig sektor.

Disse medlemmer mener at for å sikre økonomisk bærekraft i velferdssamfunnet og et robust og forutsigbart pensjonssystem må hovedprinsippene i pensjonsreformen ligge fast over tid. På enkelte punkter er det imidlertid behov for å videreutvikle innretningen av pensjonssystemet for å sikre ikke bare insentiver til arbeid, men også økonomisk og sosial bærekraft.

Disse medlemmer peker på viktigheten av å ha et samfunn med små forskjeller. Videre mener disse medlemmer at det viktige arbeidet med å redusere fattigdom og bidra til sosial mobilitet må fortsette. Flere må inkluderes i arbeidslivet, og risikoen for at levekårsutfordringer går i arv, må reduseres. Arbeid gir inntekt og bedrer levekårene og livsmulighetene til enkeltpersoner og familier.

Et sikkert og seriøst arbeidsliv

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av et velfungerende og effektivt trepartssamarbeid med høy organisasjonsgrad. Disse medlemmer viser videre til at et seriøst og inkluderende arbeidsliv er grunnlaget for vår felles velferd, og at hovedregelen i norsk arbeidsliv er og skal være faste, hele stillinger. Disse medlemmer mener det er gledelig at antallet som jobber deltid, går ned, og at det særlig er flere kvinner som jobber heltid. Disse medlemmer viser til at andelen deltidsansatte i norsk arbeidsliv har avtatt fra 26,4 pst. i 2013 til 24,6 pst. i 2020. Andelen kvinner som jobber deltid, er nå 35 pst., mot 40 pst. i 2013. Det vil si at 65 pst. av kvinnene jobber heltid nå, mot 60 pst. i 2013. Det tilsvarer 90 000 flere heltidssysselsatte kvinner.

Disse medlemmer viser til at useriøse aktører og arbeidslivskriminalitet har alvorlige konsekvenser for berørte arbeidstakere, virksomheter og samfunnet ellers. Det kan også føre til redusert verdiskaping og svekke grunnlaget for velferden.

Regjeringen Solberg har gjennom sin tid i regjering satset på bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. Disse medlemmer viser for eksempel til at det tidligere i år ble vedtatt å innføre straffeansvar for lønnstyveri, at strafferammen i arbeidsmiljøloven skal økes fra tre til fem år, og at samarbeidsetatene i større grad skal kunne dele taushetsbelagt informasjon seg imellom.

Disse medlemmer peker videre på viktigheten av å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet ved opprettelsen av et nytt a-krimsententer i Alta. Tidligere har regjeringen Solberg opprettet syv a-krimsentre. Disse medlemmer viser til at utfordringene i Nord-Norge knyttet til a-krim er ganske like som i resten av landet, men de har i tillegg særlige utfordringer knyttet til fiskerinnæringen. Derfor styrkes innsatsen mot arbeidslivskriminalitet i denne delen av landet. Disse medlemmer understreker at for å opprettholde tilliten i arbeidslivet er det av stor betydning at lover og regler følges, og at kriminelle aktører får redusert sitt handlingsrom.

Disse medlemmer understreker viktigheten av å styrke oppfølgingen av alvorlige hendelser i petroleumssektoren. Selv om sikkerheten i sektoren er høy, ble det i 2020 rapportert om en betydelig økning i antall alvorlige hendelser og tilløp til alvorlige hendelser. Det er nødvendig å styrke og videreutvikle Petroleumstilsynet slik at de kan følge opp dette.

Disse medlemmer peker på at Norge har og skal ha en høy standard på arbeidsmiljøet. Et arbeidsliv som ivaretar helse, miljø og sikkerhet, ryddige arbeidsforhold og et kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid i virksomhetene, vil bidra til et helsefremmende arbeidsliv. Disse medlemmer vil fremheve at dette samtidig vil ivareta et viktig konkurransefortrinn for norske virksomheter.

2.4 Generelle merknader fra Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av å sikre gode velferdsordninger og et bærekraftig velferdssamfunn og viser til at Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022 bygger opp under disse målsettingene.

Disse medlemmer merker seg at covid-19-pandemien også i 2021 har hatt en utbredelse som har skapt store utfordringer for Norge og verdenssamfunnet. Pandemien vi har stått i, og fortsatt står i, skaper økonomisk usikkerhet i næringslivet, noe som også får store ringvirkninger for enkeltmennesker og samfunnsøkonomien. Fremskrittspartiet vil derfor prioritere tiltak som trykker norske arbeidsplasser og gir trygghet for hverdagsøkonomien til vanlige folk.

Stimulere til arbeid og målrettede ytelser

Disse medlemmer ønsker at arbeidslivet skal være trygt, fleksibelt og familievennlig, med plass til alle. Stadig flere står utenfor arbeidslivet, og antall eldre vil øke kraftig i årene fremover. For å sikre vår velferdsmodell for fremtiden mener disse medlemmer at det er nødvendig at alle bidrar etter evne. Virkemidlene må innrettes på en måte som gjør at arbeid alltid lønner seg. Slik får den enkelte utnyttet sin arbeidsevne, både til nytte for seg selv og for samfunnet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det legges vekt på tiltak som både vil opprettholde formålet med velferdsytelsene og som samtidig bidrar til å sikre bærekraften i ordningene fremover. Det innebærer at det ligger inne flere tiltak for å stimulere til arbeid og avvikling av flere særytelser til funksjonsfriske mennesker som i hovedsak bidrar til å forlenge utenforskap på passive ytelser. Det gjelder for eksempel overgangsstønad for enslige forsørgere.

Disse medlemmer viser videre til at det er lagt inn forslag om harmonisering av ytelsesnivå mellom dagpenger og arbeidsavklaringspenger, som vil fjerne de økonomiske incentivene mot å aktivt søke seg mot helserelaterte ytelser.

Løfte alderspensjonistene

Disse medlemmer viser til at i tillegg til å målrette inntektssikringsordningene prioriterer Fremskrittspartiet å løfte alderspensjonistene. Alderspensjon skal bidra til å gi alle eldre en verdig alderdom, basert på opptjente rettigheter. Pensjonsreformen ble innført i 2011, mot Fremskrittspartiets stemmer. Reformens reguleringsmodell førte til at alderspensjonen ble underregulert med 0,75 pst., noe som resulterte i at pensjonene har tapt seg i verdi, og at pensjonistene med det har tapt kjøpekraft. Under behandlingen av Innst. 221 S (2020–2021), jf. Representantforslag 53 S (2020–2021) om et anstendighetsløft for pensjonistene, i februar 2021 fikk Fremskrittspartiet gjennomslag for å fjerne underreguleringen, og pensjonistene sikres nå en inntektsvekst lik snittet av lønns- og prisveksten.

Disse medlemmer mener likevel at det gjenstår flere grep for å gi pensjonistene et løft for å sikre en rettferdig pensjon og gode levekår for pensjonister. Gifte og samboende pensjonister får sin pensjon avkortet med ti pst. hvert eneste år. Tidligere var denne avkortningen på 15 pst., før Fremskrittspartiet i regjering fikk den redusert. Disse medlemmer mener det er grunnleggende urettferdig at pensjonister på grunn av sivilstatus får lavere pensjon enn de har opparbeidet gjennom et langt yrkesliv. Derfor foreslår disse medlemmer å fjerne avkortningen for gifte og samboende over to år, første skritt tas i 2022 med virkning fra 1. mai 2022.

Disse medlemmer er opptatt av at de som har de laveste pensjonene, skal få økt sin pensjon. Det er svært viktig for deres hverdagsøkonomi. Disse medlemmer foreslår derfor å øke minstepensjonen med 5 000 kroner med virkning fra 1. mai 2022.

Feriepenger for arbeidsledige

Disse medlemmer viser til at Stortinget vedtok etter forslag fra Fremskrittspartiet at arbeidsledige og permitterte skal få utbetalt feriepenge på dagpenger for 2020 og 2021, sist under behandlingen av Innst. 357 S (2020–2021), jf. Prop. 132 S (2020–2021). For sistnevnte år skal utbetalingen komme i 2022. Intensjonen bak forslaget og hvordan det skulle følges opp, ble tydelig presisert i både merknader og innlegg under Stortingets behandling av forslaget. Dette ble likevel ikke fulgt opp av regjeringen Solberg da de la frem statsbudsjettet for 2022. Ordningen var kuttet dramatisk, som betyr at tusenvis av familier med dette forslaget ville opplevd at de forventede feriepengene neste år uteble. Dette kuttet fulgte Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen opp i sin tilleggsproposisjon. Disse medlemmer mener arbeidsledige og permitterte skal få utbetalt feriepenge slik Stortinget tydelig presiserte. Vanlige folk trenger forutsigbarhet for egen og familiens økonomi. Disse medlemmer viser derfor til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022 hvor dette er fulgt opp.

Arbeidslivskriminalitet

Disse medlemmer viser til at arbeidslivskriminalitet de siste årene har vært et voksende problem i enkelte bransjer. Useriøse aktører står bak både sosial dumping, lønnsstyveri, trygdesvindel, id-tyveri og mye annet. Det har de senere årene vært lagt inn en omfattende innsats for å bekjempe slik kriminalitet, blant annet gjennom etablering av flere a-krim sentre hvor flere etater samarbeider målrettet. Innsatsen har gitt avkasting. Samtidig ser vi at det er behov for mer. Disse medlemmer viser derfor til at Fremskrittspartiet legger inn ytterligere midler til å styrke Arbeidstilsynet.

2.5 Generelle merknader fra Sosialistisk Venstreparti

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås en økning på 4,685 mrd. kroner til arbeidsliv og økt velferd. Den kraftige økningen handler om å skape et tryggere arbeidsliv og styrke sikkerhetsnettet til de som er syke, uføre og arbeidsløse. Dette medlemmer viser til at regjeringen Solberg har gjennomført en rekke usosiale kutt som rammer sårbare grupper. Et stort kutt som har rammet mange, har vært innstramminger og kutt i ordningen med arbeidsavklaringspenger.

Trygghet i ordningen med arbeidsavklaringspenger

Dette medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å reversere regjeringen Solbergs kutt i minsteytelsen i arbeidsavklaringspenger for unge under 25 år og gjeninnføre ung ufør-tillegget for mottakere av arbeidsavklaringspenger. Dette medlemmer viser også til at innstramminger i regelverket for arbeidsavklaringspenger må reverseres, og karensåret må fjernes. Dette medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås 770 mill. kroner for å forlenge retten til arbeidsavklaringspenger til og med 30. juni 2022. Dette medlemmer viser til at det er avgjørende at ingen kastes ut av ordningen med arbeidsavklaringspenger uten å være avklart for arbeid eller uføretrygd.

Velferden må styrkes

Dette medlemmer viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å reversere en rekke usosiale kutt som kutt i tiltakspenger, barnetillegg for uføre og å gjeninnføre fribeløpet for uføre på 0,4 G. Forslaget om å fjerne fribeløpet for uføre og erstatte det med en ny modell for avkortning har skapt stor uro blant mottakere av uføretrygd. Mange forteller at de er redde for å ta verv eller delta litt i arbeidslivet i frykt for å tape inntekt dersom fribeløpet fjernes. Dette medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der man gjeninnfører fribeløpet på 0,4 G. Dette medlemmer understreker også at det er på høy tid å fjerne reglen om at barnetillegget for uføre og uføretrygd ikke kan overstige 95 pst. av tidligere inntekt. Dette medlemmer viser til at Sosialistisk Venstreparti satt av 173 mill. kroner i sitt alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), for å fjerne dette.

Dette medlemmer viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å øke minstepensjonen og gjeninnføre skjermingstillegget for uføre alderspensjonister. Dette medlemmer viser til at regjeringen Solbergs kutt i briller til barn er alvorlig, og Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), å reversere kuttet som i dag begrenser barns mulighet til deltakelse i lek og skole.

Dette medlemmer viser til regjeringen Solbergs forslag til kutt i tiltakspenger. Dette kuttet rammer mange hardt, og dette medlemmer viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der kuttet i tiltakspenger reverseres. Dette medlemmer viser videre til regjeringen Solbergs innstramminger i ordningen med aktivitetshjelpemidler

for personer over 26 år. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der ordningen med aktivitets- hjelpemidler for personer over 26 år blir styrket med 50 mill. kroner. Dette medlem viser også til at ordningen med bilstøtte har blitt svekket av regjeringen Solberg. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der ordningen styrkes med 70 mill. kroner.

Dette medlem viser også til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er satt av 10 mill. kroner til en søkbar pott for universell utforming.

Feriepenger for arbeidsløse

Dette medlem minner om at noe av det første regjeringen Solberg fjernet da de kom til makten, var ferietillegget på dagpenger. For å sikre arbeidsledige og permitterte muligheten til å ha ferie i årene som kommer, foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), å gjeninnføre ferietillegget på dagpenger.

Tryggere arbeidsliv

Deler av arbeidslivet preges av sosial dumping, arbeidslivskriminalitet og ansatte med løs tilknytning til arbeidsplassen. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor bevilgningen til Arbeidstilsynet økes med 25 mill. kroner i kampen for et seriøst og trygt arbeidsliv. Flere må få muligheten til å komme i arbeid og ta del i et trygt og organisert arbeidsliv.

Dette medlem viser videre til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det prioriteres flere tiltaksplasser i Nav og flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA). Altfor mange personer med utviklingshemming står utenfor arbeidslivet. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der bevilgningen til «Helt med» styrkes og bevilgningen til «TV BRA» økes.

Dette medlem understreker at kortere arbeidstid er nødvendig for mer rettferdig fordeling av helse, fritid og inntekt, og at kampen for heltid og redusert arbeidstid henger tett sammen. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås en søkbar pott på 100 mill. kroner for å legge til rette for arbeidstidsreduksjon.

2.6 Generelle merknader fra Rødt

Komiteens medlem fra Rødt mener det foreslåtte kuttet i feriepenger på dagpenger er en klar omgåelse av Stortingets vedtak fra i vår og et klart brudd med regjeringens løfter fra valgkampen. Dette medlem

viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der det foreslås å sette av 1,8 mrd. kroner til feriepenger til de arbeidsløse i 2022.

Dette medlem mener covid-19-pandemien har vist oss at ordningene for inntektssikring ved sykdom og arbeidsløshet er for dårlige. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der det er foreslått bruke 2,8 mrd. kroner på en forbedret dagpengeordning. Forslaget innebærer blant annet en økning i dagpengenivået til 80 pst. av inntekt opp til 300 000 kroner.

Dette medlem påpeker at titusener vil falle ut av dagpengeordningen innen 1. juli 2022. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der det er foreslått å forlenge utvidelsen av dagpengeordningen slik at ingen går over maks grensa innen 1. juli 2022.

Dette medlem er bekymret over at regjeringen har valgt å frede flere av de mest usosiale kuttene fra regjeringen Solbergs tid. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er satt av midler til å reversere kuttet i brillestøtten for barn og til å fjerne regelen om at uføre med barn får barnetillegget avkortet dersom stønaden overstiger 95 pst. av tidligere inntekt. Særlig bekymret er dette medlem for det foreslåtte kuttet i fribeløpet til uføre, som kan føre til at titusenvis av uføre skyves ut arbeidslivet. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor dette kuttet foreslås droppet.

Dette medlem ser med glede på regjeringens forlengelse av AAP-ordningen, og imøteser permanente forbedringer i ordningen i løpet av første halvår 2022.

Dette medlem frykter at dagens pensjonssystem forsterker og forverrer klaseskillene blant pensjonister. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er foreslått både å skjerme alle pensjonister fra levealdersjustering i 2022 og å øke pensjonene for alle minstepensjonister med 4 000 kroner per hode fra 1. juli 2022.

Dette medlem er bekymret for det foreslåtte kuttet i tiltaksplasser. Regjeringen Solberg la i sitt statsbudsjett opp til å kutte 2 000 tiltaksplasser. Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen reduserer i sitt budsjett kuttet til 1 000 tiltaksplasser. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å reversere hele regjeringens kutt og legge på ytterligere 1 000 tiltaksplasser.

Dette medlem er bekymret for det foreslåtte kuttet i tiltakspenger. Det lar seg vanskelig gjøre å leve på 255 kroner dagen i Norge. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjettet 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor dette kuttet er foreslått reversert.

Dette medlem mener Arbeids- og velferdsetaten trenger en betydelig styrkning, og viser til Rødts al-

ternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er foreslått å reversere det foreslåtte ABE-kuttet i Nav. Videre foreslås det å tilføre Nav midler til 290 stillinger samt bevilge 10 mill. kroner til å få fortgang i prosessen med å rydde opp etter trygdeskandalen.

Dette medlem understreker at disse midlene er tiltenkt sivilsamfunnsorganisasjoner som for eksempel Nav-oppryddingen.

Dette medlem ser med bekymring på at staten bruker betydelige midler på å overprøve fastlegene til trygdede mennesker. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er foreslått å avvikle den rådgivende overlegetjenesten (ROS) i Arbeids- og velferdsetaten.

Dette medlem imøteser regjeringens varslede «storrengjøring» i arbeidslivet. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er foreslått å øke bevilgningen til Arbeidstilsynet med 20 mill. kroner ut over bevilgningen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Dette medlem viser også til Rødts forslag om å øke bevilgningene til partssammensatte organisasjoner som Fair Play Bygg.

Dette medlem påpeker at det er store lønnsforskjeller mellom kvinner og menn i Norge. Ikke minst er lønnsgapet stort mellom offentlig og deler av privat sektor. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det er satt av midler til en likelønnsnett for å følge opp anbefalingene i NOU 2008:6 Likelønnskommisjonen.

2.7 Oppsummering av fraksjonenes standpunkt under rammeområde 7

Oppsummeringstabellen viser kun avvik i forhold til Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med				R
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H	FrP	
Utgifter (i tusen kroner)							
352		Nedsatt funksjonsevne					
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner	245 550	246 550 (+1 000)	245 550 (0)	251 550 (+6 000)	245 550 (0)
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet	31 175	31 175 (0)	31 175 (0)	31 175 (0)	46 175 (+15 000)
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet					
	1	Driftsutgifter	265 995	265 835 (-160)	265 995 (0)	265 995 (0)	265 995 (0)
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.					
	50	Norges forskningsråd	176 175	176 175 (0)	176 175 (0)	176 175 (0)	226 175 (+50 000)
605		Arbeids- og velferdsetaten					
	1	Driftsutgifter	12 465 400	12 460 450 (-4 950)	12 379 500 (-85 900)	12 465 400 (0)	12 705 593 (+240 193)
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse					
	1	Driftsutgifter	8 979 246	8 983 246 (+4 000)	8 979 246 (0)	8 979 246 (0)	8 979 246 (0)
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse	179 000	179 000 (0)	179 000 (0)	191 000 (+12 000)	179 000 (0)
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering					
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	156 040	156 040 (0)	156 040 (0)	156 040 (0)	157 826 (+1 786)
	70	Frivillig arbeid	133 620	133 620 (0)	133 620 (0)	133 620 (0)	143 620 (+10 000)
634		Arbeidsmarkedstiltak					
	21	Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring	0	0 (0)	32 600 (+32 600)	0 (0)	0 (0)
	76	Tiltak for arbeidssøkere	7 620 035	7 620 035 (0)	7 499 235 (-120 800)	7 626 035 (+6 000)	8 271 235 (+651 200)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med				
			Tillegg 1	A, Sp og SV	H	FrP	R
	77	Varig tilrettelagt arbeid	1 801 595	1 801 595	1 812 495	1 801 595	1 807 695
				(0)	(+10 900)	(0)	(+6 100)
640		Arbeidstilsynet					
	1	Driftsutgifter	774 050	773 018	754 050	775 050	794 050
				(-1 032)	(-20 000)	(+1 000)	(+20 000)
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	16 800	16 800	16 800	16 800	21 800
				(0)	(0)	(0)	(+5 000)
642		Petroleumstilsynet					
	1	Driftsutgifter	322 445	322 025	317 445	322 445	322 445
				(-420)	(-5 000)	(0)	(0)
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt					
	50	Statstilskudd	160 100	160 012	160 100	160 100	160 100
				(-88)	(0)	(0)	(0)
667		Supplerende stønad til personer over 67 år					
	70	Tilskudd	400 000	400 000	400 000	0	400 000
				(0)	(0)	(-400 000)	(0)
2541		Dagpenger					
	70	Dagpenger	12 897 000	14 167 000	12 897 000	14 167 000	18 481 000
				(+1 270 000)	(0)	(+1 270 000)	(+5 584 000)
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger					
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere	65 000	65 000	0	65 000	320 000
				(0)	(-65 000)	(0)	(+255 000)
2620		Stønad til enslig mor eller far					
	70	Overgangsstønad	1 700 000	1 700 000	1 700 000	552 000	2 077 000
				(0)	(0)	(-1 148 000)	(+377 000)
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid	95 000	95 000	95 000	0	95 000
				(0)	(0)	(-95 000)	(0)
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger	21 000	21 000	21 000	0	21 000
				(0)	(0)	(-21 000)	(0)
2650		Sykepenger					
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv.	42 210 000	42 210 000	42 210 000	42 427 000	42 210 000
				(0)	(0)	(+217 000)	(0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med				
		Tillegg 1	A, Sp og SV	H	FrP	R
2651	Arbeidsavklaringspenger					
	70 Arbeidsavklaringspenger	33 561 000	33 561 000 (0)	32 791 000 (-770 000)	33 361 000 (-200 000)	33 716 000 (+155 000)
2655	Uførhet					
	70 Uføretrygd	110 670 000	111 006 500 (+336 500)	110 950 000 (+280 000)	111 109 000 (+439 000)	111 402 000 (+732 000)
2661	Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.					
	73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	125 000	125 000 (0)	119 800 (-5 200)	125 000 (0)	125 000 (0)
	75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	3 718 800	3 938 800 (+220 000)	3 718 800 (0)	3 718 800 (0)	3 938 800 (+220 000)
	76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	310 000	310 000 (0)	306 500 (-3 500)	310 000 (0)	310 000 (0)
2670	Alderdom					
	70 Grunnpensjon	83 960 000	83 960 000 (0)	83 960 000 (0)	86 087 000 (+2 127 000)	84 657 000 (+697 000)
	73 Særtilllegg, pensjonstillegg mv.	7 096 000	7 096 000 (0)	7 096 000 (0)	7 096 000 (0)	7 356 000 (+260 000)
2680	Etterlatte					
	70 Grunnpensjon	1 100 000	1 100 000 (0)	1 100 000 (0)	1 101 300 (+1 300)	1 100 000 (0)
	Sum utgifter	531 092 805	532 917 655 (+1 824 850)	530 340 905 (-751 900)	533 308 105 (+2 215 300)	540 372 084 (+9 279 279)
Inntekter (i tusen kroner)						
	Sum inntekter	4 831 706	4 831 706 (0)	4 831 706 (0)	4 831 706 (0)	4 831 706 (0)
	Sum netto	526 261 099	528 085 949 (+1 824 850)	525 509 199 (-751 900)	528 476 399 (+2 215 300)	535 540 378 (+9 279 279)

2.8 Programkategori 09.00 Administrasjon

2.8.1 KAP. 600 ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 228,595 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 222,885 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 600 økt med 37,4 mill. kroner.

Komiteen viser til at bevilgningen under kapitlet økes som følge av endringer i departementsstrukturen jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet med 160 000 kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 600 post 1 reduseres med 160 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom disse partiene ble vedtatt å justere budsjettet for å ta hensyn til endrede jobbreisevaner i etterkant av koronapandemien. Flertallet understreker at det er viktig at økonomiske justeringer i offentlig sektor foretas basert på de faktiske forholdene som preger driften i offentlige virksomheter. Endrede reisevaner, med økt bruk av digitale møter og fjernarbeid har innebåret en endring i driften i mange offentlige virksomheter, som innebærer en reell reduksjon i kostnader knyttet til reisetid. En reduksjon i bevilgninger knyttet til dette er derfor mer målrettet enn de generelle ostehøvelkuttene som har vært gjennomført av regjeringen Solberg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å justere for virkningen av endrede jobbreisevaner etter covid-19-pandemien gjennom et flatt kutt i alle statlige virksomheters driftsbudsjetter. Disse medlemmer viser til at dette i prinsippet er tilsvarende et ekstra ABE-kutt, som de nevnte partiene tidligere sterkt har kritisert, dog uten å reversere dette i deres forslag til budsjett.

Disse medlemmer viser til at intensjonen med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, som innført av regjeringen Solberg i 2015, var nettopp å hente ut effekten av årlige effektiviseringsmuligheter og-tiltak i statlig finansierte virksomheter. Reformen gir et

fast, forutsigbart effektiviseringskrav, og innsparingene gir økonomisk handlingsrom til å satse mer på mer målrettede tiltak, deriblant til sykehus, skole, forsvar og vei. Disse medlemmer er derfor positive til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen viderefører ABE-reformen, med de incentiver den gir til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Disse medlemmer støtter flertallets forslag i budsjettforliket, som skal fordeles på en rekke ulike kapitler og poster i statsbudsjettet, men valgte av praktiske grunner å synliggjøre støtten til dette forslaget gjennom en redusert bevilgning på kap. 2309 post 1 for det samlede kuttet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er nødvendig å modernisere og effektivisere offentlig sektor for å bygge velferden for fremtiden og gi best mulig kvalitet i tjenestene til innbyggerne. Disse medlemmer mener avbyråkratiseringsreformen er et viktig tiltak for omstilling av en sektor som ikke får ytre press gjennom konkurranse for å bruke ressurser på en bedre måte.

2.8.2 KAP. 601 UTREDNINGSVIRKSOMHET, FORSKNING MV.

Det foreslås bevilget 422,610 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 369,796 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at Arbeids- og inkluderingsdepartementets egne anskaffelser har som formål å gi departementet et godt kunnskapsgrunnlag for politikkutvikling og praksis innen departementets forvaltningsområder på kort og mellomlang sikt. Komiteen viser til at deler av midlene er bundet til å finansiere inngåtte avtaler og aktiviteter som videreføres fra 2021. Det omfatter blant annet innhenting av statistikk og analyser for å belyse status, utviklingstrekk og utfordringer på departementets ansvarsområder, evalueringer og flerårige forskningsavtaler. Komiteen viser videre til at den foreslåtte bevilgningen også skal dekke bevilgning til kunnskapsutvikling i IA-avtalen 2019–2022, samt bransjeprogrammer under IA-avtaler. Komiteen viser også til at forslaget til bevilgning skal dekke ulike tilskudd som departementet forvalter.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at Stortinget våren 2021 vedtok, mot stemmene til representantene fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, å nedsette en kommisjon som skal arbeide frem en kompensasjonsordning for «oljepionerene».

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Rødt, viser til regjeringens forslag til bevilg-

ning under dette kapitlet, samt budsjettforliket mellom disse partiene og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det ikke er tvil om at flere tidligere oljearbeidere har opplevd belastning i arbeidet som kan ha gått ut over helsen. Mange har også fått folketrygdens yrkesskadeerstatning, og problematikken har blitt tatt på alvor gjennom flere år. Disse medlemmer mener det har vært viktig med grundige gjennomganger, og dette har vært fulgt opp gjennom mange år av næringen, myndighetene og det etablerte helse- og velferdssystemet.

Videre viser disse medlemmer til at Høyres standpunkt i saken var å avvente et oppdatert regelverk for yrkesskade som skulle vurdere om det er behov for en særordning for oljepionerene på lik linje med det som tidligere er gjennomført for nordsjødykkerne og veteranene i utenriksstjeneste.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 601 post 50 økes med 50 mill. kroner, i form av en pott tiltenkt lokale prøveprosjekter med sekstimersdag.

2.9 Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken

2.9.1 KAP. 604 UTVIKLINGSTILTAK I ARBEIDS- OG VELFERDSFORVALTNINGEN

Det foreslås bevilget 316 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 439,447 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mener det er viktig å gjøre Nav mer tilgjengelig både fysisk og digitalt samt å styrke førstelinjen i Nav. Flertallet mener i denne sammenheng det er viktig at utviklingsarbeidet i Arbeids- og velferdsetaten støtter opp om denne målsetningen for å sikre gode og lett tilgjengelige tjenester til brukerne.

Flertallet viser til at det er viktig for Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti å styrke Navs evne til å følge opp brukerne på en god måte og styrke sin funksjon som arbeidsformidler. En styrking i Navs førstelinje skal bygge på tillit til de ansattes kompetanse, økt bemanning og delegering av mer myndighet til førstelinjen i tjenesten slik at vedtak kan fattes så nært brukeren som mulig. Flertallet vil videre understreke at det lokale Nav-kontoret skal være et tilgjenge-

lig kontaktsted for alle arbeids- og velferdsforvaltningens tjenester og bidra til at brukeren får tilbud om helhetlig oppfølging av sine behov uavhengig av eierskapet til ytelser og tjenester. Flertallet viser til at budsjettavtalen følger opp denne målsettingen ved å foreslå 175 mill. kroner i varig økt bevilgning til Nav, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker viktigheten av å sikre at Nav er tilgjengelig og brukervennlig. Disse medlemmer viser derfor til at regjeringen Solberg prioriterte bevilgninger til utviklingstiltak og betydelig modernisering av etaten, og at dette arbeidet må fortsette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig at Nav-brukere blir omfattet av et ombud, og er glad for at et Nav-ombud er under opprettelse etter at Fremskrittspartiet fikk gjennomslag for dette i forbindelse med behandlingen av Innst. 254 S (2019–2020), jf. Representantforslag 56 S (2019–2020). Hensikten er å bedre rettssikkerheten for brukere og kvaliteten på avgjørelser i arbeids- og velferdsforvaltningen. Feil i saksbehandlingen kan få store konsekvenser for de som rammes. En ombudsordning for dette området vil kunne både ivareta brukere og bidra til nødvendige forbedringer i forvaltningen. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at dette kommer på plass raskt, og at ordningen blir ubyråkratisk og brukervennlig.

2.9.2 KAP. 605 OG 3605 ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN

Det foreslås bevilget 12 823,005 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 13 059,130 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 605 økt med 94,1 mill. kroner.

Likeledes foreslås det 60,915 mill. kroner under kap. 3605 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 65,883 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at under høringen av forslaget til statsbudsjett for 2022 ble det fremhevet av flere av høringsinstansene et behov for å styrke Navs kapasitet til å følge opp brukerne, spesielt knyttet til deltakelse i arbeidsrettede tiltak og kvalifisering av arbeidssøkere.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at 75 mill. kroner, foreslått som midlertidig bevilgning under kapitlet i Prop. 1 S (2021–2022), foreslås omgjort til en varig styrking, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). Flertallet viser videre til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022)

foreslås bevilget ytterligere 100 mill. kroner til styrking av Nav. Flertallet viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteen har som mål at Arbeids- og velferdsetaten kan utføre sine viktige oppdrag på en god måte. Arbeids- og velferdsetaten står fortsatt foran flere utfordringer, inkludert konsekvensene av covid-19-pandemien.

Komiteen vil også styrke Navs rolle som arbeidsformidler.

Komiteen viser til at det for 2022 er foreslått en bevilgning på 221,8 mill. kroner til Prosjekt 4 i IKT-moderniseringen i Arbeids- og velferdsetaten (Moderniseringsprogrammet). Komiteen vil understreke viktigheten av at IKT-investeringene i Nav bidrar til en mer effektiv gjennomføring av målet med virksomheten. Komiteen mener derfor det er behov for å koordinere utviklingen av digitale systemer slik at førstelinjen får lettere arbeidsforhold.

Komiteen mener trygdeskandalen har vist at det er behov for et klarere lov- og regelverk, og at folketrygdlovens krav til opphold i Norge for mottakere av sykepenger, pleiepenger og arbeidsavklaringspenger må endres i tråd med EØS-retten til krav om opphold i EØS-området når det gjelder sykepenger, pleiepenger og arbeidsavklaringspenger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg startet inkluderingsdugnaden. Den gikk ut på at folk med funksjonsnedsettelse, hull i CV-en og folk som av ulike grunner sto utenfor arbeidsmarkedet, skulle inkluderes bedre og hjelpes ut i jobb. Disse medlemmer viser til at man i den anledning økte antall varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) med om lag 3 000 og nå foreslår ytterligere 325.

Disse medlemmer viser til at man som del av inkluderingsarbeidet i 2021 også styrket driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 31,8 mill. kroner, slik at antall fast ansatte tolker kunne økes med inntil 34 årsverk. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg foreslo å fortsette satsingen, med å øke antall fast ansatte tolker med inntil 25 årsverk i 2022 (23,7 mill. kroner). Dette ville innebære en samlet økning på inntil 59 årsverk i 2021 og 2022. Satsingen var ment til å bedre kvaliteten i tolketjenestene, samt gi økt forutsigbarhet for brukerne og bedre muligheter for å ivareta prioriterte oppdrag.

Disse medlemmer oppfattet at det var bred enighet om denne målsettingen. Det var derfor stor forundring blant mange av brukerorganisasjonene og Høyre da Arbeiderpartiet og Senterpartiet startet sin regjeringsgjerning med å påføre tolketjenesten et netto kutt på 15 mill. kroner. Disse medlemmer registrerer at det vil bety at flere vil få avslag på tolk, at planlagte

aktiviteter for flere må avlyses og aktiv samfunnsdeltakelse hindres. Resultatet blir mer sosial tilbaketrekking, isolasjon og ensomhet. Disse medlemmer vil jobbe for å reversere det usosiale kuttet fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Disse medlemmer viser videre til at alvorlige gjeldsproblemer kan være vanskelig å komme ut av og kan forsterke en allerede vanskelig livssituasjon. Disse medlemmer mener det derfor er behov for å fortsette innsatsen fra regjeringen Solberg for å bedre det offentlige hjelpetilbudet til personer med gjeldsproblemer.

Disse medlemmer merker seg at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen vil kutte regjeringen Solbergs forslag om å utvikle digitale løsninger for samhandling mellom brukere og arbeids- og velferdsforvaltningen innen økonomisk rådgivning og gjeldsrådgivning. Disse medlemmer finner dette som et uklokt forslag overfor de mange som lever i et gjeldskaos og trenger samfunnets hjelp til å komme på rett kjøll.

Komiteens medlem fra Rødt er bekymret for at opprydningen etter trygdeskandalen går for sent. Dette medlem viser til at trygdeskandalen var det mest omfattende justismordet i moderne norsk historie, og beklager at mange av dem som ble rammet, ennå ikke har fått oppreisning. Dette medlem viser til organisasjonen Nav-oppryddingen, som har tatt til orde for en forskuddsbasert erstatningsordning for ofrene etter trygdeskandalen etter modell av Nederland. Videre viser dette medlem til at dagens rettshjepsordning for ofre etter trygdeskandalen er for smal, og at det store flertallet av ofre derfor ikke får hjelp gjennom denne ordningen.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en forskuddsbasert erstatningsordning for ofrene fra trygdeskandalen etter modell fra Nederland.»

«Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å endre rettshjepsordningen for ofrene for trygdeskandalen, slik at de som mener seg feil behandlet av Nav, kan få rettshjelp uavhengig av om Arbeids- og velferdsetaten har fattet nytt vedtak i deres sak.»

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen

til Arbeids- og velferdsetaten med 4,3 mill. kroner. Flertallet viser videre til at det i budsjettforliket er foreslått å redusere utgiftene til konsulenttjenester for organisasjonsutvikling og kommunikasjon hos Arbeids- og velferdsetaten med 650 000 kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 605 post 1 reduseres med 4,95 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å justere for virkningen av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer viser til sin omtale av dette under kap. 600 i denne innstillingen.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 605 post 1 reduseres med 85,9 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 605 post 1 økes med 240,193 mill. kroner. Videre viser dette medlem til at det i omtalte budsjettforslag settes av 10 mill. kroner for å få fortlgang i opprydningsarbeidet etter trygdeskandalen. Dette medlem viser også til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å avvike den rådgivende overlegetjenesten (ROL) i arbeids- og velferdsetaten.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, der det foreslås å redusere utgifter under dette kapitlet ved å avvike ordningen med rådgivende overleger i Nav. Hensikten med ordningen er ikke å overprøve andre medisinske vurderinger, men å sikre at saksbehandlere i Nav har tilgang til trygdemedisinsk kompetanse når vedtak fattes. Flertallet påpeker at for at ordningen skal fungere på best mulig måte, er det avgjørende at legene i ROL-ordningen har god trygdemedisinsk kompetanse og et godt samarbeid med saksbehandler for å sikre at det kan fattes riktige og formålstjenlige vedtak for brukeren.

2.9.3 KAP. 606 TRYGDERETTEN

Det foreslås bevilget 102,790 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 91,232 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at covid-19-pandemien har ført til økte restanser i Trygderetten. Antall saker i klage- og ankeskjeden i Arbeids- og velferdsetaten og Trygderetten har økt, og typer saker og kompleksitet har en-

dret seg. Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteen merker seg den økende restansen i Trygderetten og vridningen i sakssammensetningen de siste årene, der flere saker enn tidligere handler om arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Komiteen vil vektlegge kvalitetsutvikling i klage- og ankesaksbehandlingen og riktig og enhetlig lovforståelse i klage- og ankesakskjeden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å ha muligheten til å prøve sin sak for trygderetten. Disse medlemmer mener likevel flere saker kan løses på et lavere nivå, og viser til Stortingets behandling 12. mai 2020 av Innst. 254 S (2019–2020), jf. Representantforslag 56 S (2019–2020) om etablering av Nav-ombud. Brukere og saksbehandlere kan med dette ombudet henvende seg dit for å få veiledning og råd av personer med høy kompetanse på regelverket. På den måten kan enkelte tvister, som er krevende og kostbart for alle parter, unngås.

2.10 Programkategori 09.50 Pensjoner mv. under Statens pensjonskasse

2.10.1 KAP. 611 PENSJONER AV STATSKASSEN

Det foreslås bevilget 16,8 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 16,4 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.10.2 KAP. 612 TILSKUDD TIL STATENS PENSJONSKASSE

Det foreslås bevilget 9 089,246 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 9 615 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å reversere forslaget om endret avkortning for uføre med til sammen 254 mill. kroner over to poster, og flertallet foreslår derfor at kap. 612 post 1 økes med 4 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet over mange år har arbeidet for å få fjernet avkortningen i uførepensjonen til gifte og samboende pensjonister. Avkortningen i

grunnpensjon var 25 pst. for tjue år siden, men har over år blitt redusert takket være Fremskrittspartiet. Kampen for å sikre at pensjonistene skal få utbetalt egen opparbeidet pensjon, startet allerede da regjeringen Bondevik II forhandlet med Fremskrittspartiet om budsjettene på 2000-tallet. Fremskrittspartiet fikk da igjen en reduksjon i avkortningen fra 25 pst. til 15 pst. – over tre år. I 2013 fikk partiet på nytt gjennomslag for en ytterligere reduksjon, fra 15 til 10 pst. Ved avkortning av pensjon for gifte og samboende pensjonister på 10 pst. ved en grunnpensjon på 106 399 kroner taper et vanlig par 10 640 kroner i pensjon hvert eneste år. Disse medlemmer ønsker å fjerne avkortningen over to år ved at første skritt tas med virkning fra 1. mai 2022. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022) hvor kap. 612 post 70 økes med 12 mill. kroner.

2.10.3 KAP. 613 ARBEIDSGIVERAVGIFT TIL FOLKETRYGDEN

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 22 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.10.4 KAP. 2470 OG 5470 STATENS PENSJONSKASSE

Det foreslås bevilget 147,495 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 146,640 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Likeledes foreslås det 37 mill. kroner under kap. 5470 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 60 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen i statsbudsjettet for 2020 foreslo at en rekke frivillige organisasjoner som tidligere ikke har betalt premie til Statens pensjonskasse, skulle belastes utgiftene gjennom en tre års opptrapping. I Innst. 15 S (2019–2020) gikk medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti imot å påføre disse frivillige organisasjonene økte kostnader, mens de daværende regjeringspartiene, Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, sørget for flertall for at Røde Kors, Kreftforeningen, Idrettsforbundet og en rekke andre organisasjoner har fått store utgifter som de har måttet dekke inn.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til det nødvendige arbeidet med å modernisere premiesystemet i Statens pensjonskasse. Formålet er å gi den enkelte virksomhet et riktigere bilde av ressursbruken og synliggjøre pensjon som et viktig kostnadselement. Disse medlemmer viser til at av Statens pensjonskasses om lag 1 400 medlemsvirksomheter var det i 2019 kun 20 virksomheter som ikke betalte arbeidsgiverandel. Derfor ble det besluttet at disse 20 virksomhetene gradvis skal begynne å betale en forsikringsteknisk pensjonspremie fra og med 2021 med en overgangsperiode på tre år.

2.11 Programkategori 09.20 Tiltak for bedre levekår mv.

2.11.1 KAP. 621 TILSKUDD TIL SOSIALE TJENESTER OG SOSIAL INKLUDERING

Det foreslås bevilget 392,8 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 384,892 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter viktige bevilgninger til utvikling av de sosiale tjenestene i kommunene og tilskudd til frivillig arbeid for sosialt og økonomisk vanskeligstilte. Komiteen merker seg at de viktige innsatsområdene i 2022 skal være tiltak som understøtter lovens krav om individuelle vurderinger, barne- og familieperspektivet og god tilgjengelighet til tjenestene.

Komiteen merker seg det betydningsfulle arbeidet som er gjort i form av en handlingsplan mot vold i nære relasjoner og en handlingsplan mot menneskehandel. Komiteen ser det videre som positivt at Arbeids- og velferdsdirektoratet vil delta i oppfølgingen av en ny handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner (2021–2024) og en ny handlingsplan for frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold (2021–2024).

Komiteen merker seg at det de senere årene er iverksatt flere viktige tiltak for å heve kvalitet og kompetanse og bedre tilgjengeligheten til tilbudet for personer med økonomi- og gjeldsproblemer. Komiteen ser det som positivt at Nav i 2022 fortsetter arbeidet med å øke egen kompetanse innen økonomi- og gjeldsrådgivning.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, merker seg at Nav Fylke og statsforvalterne samarbeider om individuell tilpassing av tiltak i aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere under 30 år.

Komiteen understreker viktigheten av tilpasset oppfølging, slik at flere holdes i aktivitet og lettere kan hjelpes tilbake til jobb.

Komiteen viser for øvrig til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Rødt viser til at antall søknader til rettfærdsvederlagsordningen nå er sterkt økende. Stiftelsen Rettferd gjør et viktig arbeid for enkeltpersoner i vanskelige livssituasjoner. Disse medlemmer ber om at denne stiftelsen skal sikres tilskudd for 2022 som gjør at driften kan opprettholdes på samme nivå som i dag.

Komiteens medlemmer fra Høyre understreker at den viktigste jobben fremover blir å få flere i jobb. Folk er forskjellige, og for noen arbeidsledige passer ikke alle tradisjonelle arbeidsmarkedstiltak. For å motvirke utenforskap er offentlig innsats ikke tilstrekkelig. En rekke frivillige organisasjoner og sosiale entreprenører er viktige samarbeidspartnere og yter viktige bidrag for å gi flere mulighet til å delta og bli inkludert i samfunnslivet. Disse medlemmer understreker at for å forhindre lediggang og utenforskap bør tilbudet økes og varieres. Alle gode krefter må tas i bruk.

Disse medlemmer er samtidig kjent med at det kan være krevende for små ideelle og private aktører, eller aktører med nye ideer, å få innpass på tiltaksfeltet i konkurranse med de store og etablerte. Dette kan innebære at nye løsninger som kunne fått flere over i jobb eller utdanning, ikke blir prøvd ut. Disse medlemmer mener derfor det i større grad bør legges til rette for å prøve ut nye og gode ideer gjennom å gi mindre tilbydere innpass på tiltaksfeltet. Det bør gjøres mer bruk av innovative metoder i anskaffelser av arbeidsmarkedstiltak og samarbeides tettere med sosiale entreprenører.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 621 post 63 foreslås økt med 1,768 mill. kroner, slik at Navs gjeldsrådgivningstelefon styrkes med 3 årsverk. Videre viser dette medlem til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 621 post 70 foreslås økt med 10 mill. kroner, slik at organisasjoner som arbeider mot fattigdom, får økt sine bevilgninger. Dette medlem viser til at disse midlene skal settes av til organisasjoner som arbeider mot fattigdom, for eksempel Stiftelsen Rettferd.

2.12 Programkategori 09.30 Arbeidsmarked

2.12.1 KAP. 634 OG 3634 ARBEIDSMARKEDSTILTAK

Det foreslås bevilget 9 910,890 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–

2022), mot 10 127,920 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 634 post 21 redusert med 32,6 mill. kroner, post 76 økt med 120,8 mill. kroner og post 77 økt med 30,9 mill. kroner.

Likeledes foreslås det 5 mill. kroner under kap. 3634 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 3 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at arbeidsmarkedstiltak er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet som skal styrke tiltaksdeltakernes muligheter for å skaffe seg eller beholde arbeid eller benyttes for å avklare arbeidsevne eller gi et meningsfullt arbeid til personer som har vanskeligheter med å få arbeid på ordinære lønns- og arbeidsbetingelser. Komiteen påpeker viktigheten av at tiltakene tildeles ut fra den enkeltes behov for arbeidsrettet bistand. For arbeidsledige vurderes arbeidsmarkedstiltak som hovedregel først etter en tid som jobbsøker. Komiteen vil trekke frem lønnstilskudd som et effektivt tiltak for å få flere i arbeid.

Komiteen er kjent med at noen tiltak med lengre varighet og tettere oppfølging er forbeholdt personer med nedsatt arbeidsevne. Komiteen slutter seg til de senere års satsing på varig tilrettelagt arbeid (VTA) og er glad for at satsingen fortsetter også i neste års statsbudsjett.

Komiteen merker seg at Nav i statsbudsjettet for 2021 fikk 50 mill. kroner ekstra til en forsterket innsats for å følge opp langtidsledige og permitterte med kort tid igjen av dagpengeperioden og 50 mill. kroner ekstra til oppfølging av unge. For sistnevntes del er innsatsen rettet mot unge med bistandsbehov som gjennomfører opplæring som arbeidsmarkedstiltak, med mål om at flere unge skal fullføre fag- og yrkesopplæring på videregående nivå. Komiteen slutter seg til at disse satsingene fortsetter med uforminsket styrke.

Komiteen er kjent med at mange arbeidssøkere som er i kontakt med Arbeids- og velferdsetaten, ikke har fullført videregående opplæring. Disse har økt risiko for varig utenforskap.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at deres partier har full sysselsetting som mål. Alle som kan og vil jobbe, skal få mulighet til det.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet legger arbeidslinjen til grunn i arbeids- og velferdspolitikken og mener det forplikter fellesskapet til å stille opp med aktive tiltak for å hjelpe folk i arbeid. Disse medlemmer vil fremheve at det er særlig viktig å få unge mennesker som i dag mottar passive trygdeytelser, over i aktivitet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og budsjettforliket mellom disse partiene legger opp til en beregningsteknisk økning på om lag 1 000 flere tiltaksplasser sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022). Flere tiltaksplasser vil føre til at en større andel av dem som står utenfor arbeidslivet, får kvalifisering og bistand til å komme i arbeid. Flertallet viser videre til at satsingen på VTA-plasser trappes ytterligere opp, med en beregningsteknisk økning på om lag 250 plasser sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at det bak enhver arbeidsledig finnes kunnskap og kompetanse som det norske samfunnet trenger. Den viktigste jobben fremover må derfor være å legge til rette for at alle som vil og kan jobbe, får jobb. Disse medlemmer viser til at for å oppnå dette må det skapes flere jobber, og flere må få sjansen til å prøve seg i arbeidslivet. Aktivitetsplikt og lønnstilskudd er to av flere viktige tiltak for å oppnå dette.

Disse medlemmer viser til at varig tilrettelagte jobber var en sentral prioritering for regjeringen Solberg og det ikke-sosialistiske flertallet med Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Antallet plasser har derfor blitt jevnlig økt, og senest høsten 2021 er det innført 300 nye. Til sammen økte regjering Solberg antallet VTA-jobber med nærmere 3 000. Disse medlemmer understreker at man med denne styrkingen nå kan gi arbeid til mer enn 12 000 personer som ellers ville stått utenfor arbeidsmarkedet. Disse medlemmer viser til at det nå er flere VTA-plasser enn noen gang tidligere i historien, og dette må man fortsette å trappe opp.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til det alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022) til Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti, hvor man fortsetter opptrappingen av antall varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) med 325 flere for 2022, betydelig flere enn regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti. Disse medlemmer understreker at det er et viktig grep for å gi flere muligheten til å lykkes i arbeidslivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at norske statsborgere bør prioriteres i kvalifiseringsprogrammet. EØS-borgere uten evne til å forsørge seg selv bør som hovedregel reise hjem.

Disse medlemmer ønsker å etablere begrepet «Samhandlingsmodellen», som er utviklet i Saltdal kommune mellom bedriftene Vev-Al-Plast og Ribo. Formålet er å søke muligheter fremfor å vektlegge begrensningene. I begrepet «Samhandlingsmodellen» legger

disse medlemmer til grunn skjæringspunktet mellom den enkeltes alder, fysiske og psykiske helse og mulige arbeidsevne. I et samfunn der man ofte måles ut fra hva man bidrar med, mener disse medlemmer at et forsterket fokus på å finne en plattform for videre samfunnsaktivitet bør honoreres, heller enn at man godtar at unge mennesker pasifiseres.

Disse medlemmer støtter opp om arbeidet om bedre samarbeid mellom Nav og helsevesenet for å skape vinnere der det i dag ofte skapes tapere. Disse medlemmer er kjent med at det finnes ulike tiltak rundt om i landet som har maktet å få unge mennesker ut av en passiv stigmatisering og ut i mer eller mindre ordinært arbeidsliv til tross for sine helseplager, og viser her til RIBO og Hopeful.

Disse medlemmer viser til at velferdssamfunnet krever høy arbeidsdeltakelse for å være bærekraftig. Med en stor andel mennesker utenfor arbeidslivet utfordres modellen. Disse medlemmer mener derfor det må gjøres mer for både å finne og frigjøre restarbeidsevne hos alle i yrkesaktiv alder.

Disse medlemmer mener at en vektlegging av den enkeltes personlige kvaliteter, evne til å sette seg realistiske mål og en tilrettelegging ved særlige helsemessige utfordringer samlet sett vil bidra til å snu dagens trend. For å lykkes må flere offentlige instanser være villig til å se på enkelte tilfeller på nytt. Disse medlemmer mener at hjelp til å komme seg ut av en passiv hverdag og over i en rolle som arbeidstaker og kollega vil tilføre vesentlige verdier for den enkelte, både gjennom opplevd tilhørighet, økt livskvalitet og en meningsfull hverdag.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 76 økes med 6 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 76 økes med 651 mill. kroner, slik at antallet tiltaksplasser økes med 2 000 og det foreslåtte kuttet i tiltakspenger blir reversert. Videre viser dette medlem til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 77 økes med 6,1 mill. kroner, slik at antall tiltaksplasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA) økes med 300.

Post 21 Forsøk med tilrettelagt videregående opplæring, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre er kjent med at mange arbeidssøkere som er i kontakt med Arbeids- og velferdsetaten, ikke har fullført videregående opplæring. Disse har økt risiko for varig utenforskap. Disse medlemmer ser det derfor som positivt at det av regjeringen Solberg ble foreslått økte midler til forsøk med en ny finansieringsordning som skal bidra til at

flere av Navs brukere får gjennomført tilrettelagt videregående opplæring. Disse medlemmer registrerer at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen kutter dette, og synes det er synd at Arbeiderpartiet og Senterpartiet senker ambisjonsnivået for fullføringen i videregående skole.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 21 økes med 32,6 mill. kroner ettersom Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen kutter forsøket med tilrettelagt videregående opplæring.

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 76 reduseres med 120,8 mill. kroner.

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 634 post 77 økes med 10,9 mill. kroner grunnet økning i antall VTA-plasser sammenliknet med Arbeiderparti–Senterparti-regjeringens forslag.

2.12.2 KAP. 635 OG 3635 VENTELØNN

Det foreslås bevilget 2,7 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 4 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Likeledes foreslås det 2,7 mill. kroner under kap. 3635 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 3 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at ventelønsordningen med virkning fra 1. mars 2016 har vært under utfasing. Personer som før dette tidspunktet hadde fått utløst retten til ventelønn, har fortsatt disse rettighetene i samsvar med tidligere regelverk.

Komiteen merker seg at antall mottakere av ventelønn ble redusert fra 40 personer i 2019 til 24 personer i 2020, og at utbetalingene i samme periode ble redusert fra om lag 11,5 mill. kroner til om lag 6,1 mill. kroner. Komiteen merker seg videre at det ved utgangen av 1. halvår 2021 var 19 personer med rett til ventelønn, men kun 13 personer som mottok utbetaling fra ventelønsordningen.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.13 Programkategori 09.40 Arbeidsmiljø og sikkerhet

2.13.1 KAP. 640 OG 3640 ARBEIDSTILSYNET

Det foreslås bevilget 770,850 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 748,122 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 640 økt med 20 mill. kroner.

Likeledes foreslås det 84,441 mill. kroner under kap. 3640 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 82,300 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til omtale i Prop. 1 S (2021–2022), der det står at covid-19-pandemien har begrenset Arbeidstilsynets gjennomføring av stedlige tilsyn, samt at tilsynet, ut ifra en risikovurdering, prioriterte tilsyn med arbeidsgivers smitteverntiltak og tilsyn rettet mot arbeidslivskriminalitet og fare for liv og helse. Flertallet viser til styrkingen av bevilgningen under kapitlet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), og det pågående arbeidet med å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet samt samarbeidet mellom Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten og andre myndigheter, blant annet a-krimsentrene.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Arbeidstilsynet med 1 032 000 kroner, og dette flertallet foreslår derfor at kap. 640 post 1 reduseres med 1 032 000 kroner sammenliknet med regjeringens forslag.

Dette flertallet viser til gjenåpningen av samfunnet i kjølvannet av nedstengingen som følge av covid-19-pandemien og Arbeidstilsynets svekkede tilsynsfrekvens etter flere år med ostehøvelkutt samt utilstrekkelige muligheter for å ivareta tradisjonelle kjerneoppgaver. Dette flertallet understreker viktigheten av å øke antall fysiske tilsyn betraktelig og viser til økt bevilgning under dette kapitlet i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) samt budsjettforliket mellom disse partiene.

Dette flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom disse partiene ble vedtatt å justere budsjettet for å ta hensyn til endrede jobbreisevaner i etterkant av koronapandemien. Dette flertallet understreker at det er viktig at økonomiske justeringer i offentlig sektor foretas basert på de faktiske forholdene som preger driften i offentlige virksomheter. Endrede reisevaner, med økt bruk av digitale møter og fjernarbeid, har medført en endring i driften i mange offentlige virksomheter

som innebærer en reell reduksjon i kostnader knyttet til reisetid. En reduksjon i bevilgninger knyttet til dette er derfor mer målrettet en de generelle osthøvelkuttene som har vært gjennomført av regjeringen Solberg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å justere for virkningen av endrede jobbreisevaner etter covid-19-pandemien gjennom et flatt kutt i alle statlige virksomheters driftsbudsjetter. Disse medlemmer viser til at dette i prinsippet er tilsvarende et ekstra ABE-kutt, som de nevnte partiene tidligere sterkt har kritisert, dog uten å reversere dette i deres forslag til budsjett.

Disse medlemmer viser til at intensjonen med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen, som ble innført av regjeringen Solberg i 2015, var nettopp å hente ut effekten av årlige effektiviseringsmuligheter og -tiltak i statlig finansierte virksomheter. Reformen gir et fast, forutsigbart effektiviseringskrav, og innsparingene gir økonomisk handlingsrom til å satse på mer målrettede tiltak, deriblant til sykehus, skole, forsvar og vei. Disse medlemmer er derfor positive til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen viderefører ABE-reformen, med de incentiver den gir til mindre byråkrati og en mer effektiv statlig drift.

Disse medlemmer støtter flertallets forslag i budsjettforliket, som skal fordeles på en rekke ulike kapitler og poster i statsbudsjettet, men valgte av praktiske grunner å synliggjøre støtten til dette forslaget gjennom en redusert bevilgning på kap. 2309 post 1 for det samlede kuttet.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i 2021 innførte flere regelverksendringer for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Disse endringene medfører at Arbeidstilsynet får myndighet til å føre tilsyn med at arbeidsgiver utbetaler lønn via bank. Arbeidstilsynet vil også få myndighet til å forhåndsgodkjenne og gjennomføre etterfølgende tilsyn med virksomheter som tilbyr tjenester i forbindelse med vedlikehold og reparasjon av motorvogn. Disse medlemmer peker på at dette er viktige regelverksendringer som skal bidra til å sikre lønnsutbetalinger i alle bransjer samt styrke seriositeten i bilbransjen. Disse medlemmer viser til at Arbeidstilsynet også forvalter andre godkjenningsordninger og registre som bidrar til økt seriositet, blant annet godkjenning av renholdsaktiviteter og registrering av bemanningsforetak. Regjeringen Solberg foreslo i 2017 viktige innstramninger i godkjenningsordningen for renholdsbransjen for å styrke seriositeten i denne bransjen. Disse medlemmer fremhever viktigheten av regelverksendringene fra 2021 som gir Arbeidstilsynet utvidet myndighet til å gi pålegg om utbetaling av forskriftsfes-

tet minstelønn på områder som er omfattet av en allmenngjort tariffavtale.

Disse medlemmer viser til at det i Prop. 1 S (2021–2022) ble foreslått en styrking på 5 mill. kroner til videre oppfølging av smittevern på arbeidsplasser. Disse medlemmer viser videre til at det ble foreslått 10,8 mill. kroner til opprettelse av et nytt a-krimssenter i Troms og Finnmark. Dette inngår i en samlet styrking på 42 mill. kroner til de samarbeidende etatene i a-krimssenteret, herunder også Skatteetaten, politiet og Arbeids- og velferdsetaten. Arbeidslivskriminalitet har vært et viktig prioriteringsområde for regjeringen Solberg, og det vises til at det fra tidligere er opprettet hele syv arbeidslivskriminalitetssentre i landet siden 2013.

Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Solberg baserte sin politikk på å legge til rette for en effektiv offentlig forvaltning og drift samt en ansvarlig bruk av fellesskapets midler. På denne bakgrunn har ABE-reformen bidratt til en samlet innsparing på 15 mrd. kroner fra 2015 til 2021 som har blitt omfordelt til viktige tiltak som for eksempel flere ansatte i politiet, flere lærere i skolen og flere studieplasser for sykepleiere. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen og Sosialistisk Venstreparti i sin budsjettforliket foreslår et flatt kutt i alle statlige virksomheters driftsbudsjetter på totalt 104,4 mill. kroner. Dette begrunnes med at covid-19-pandemien har endret jobbreisevanene, og at det følgelig gir en innsparing. Disse medlemmer støtter kuttforslagene og registrerer at dette i praksis er en videreføring av ABE-reformen, som regjeringen og Sosialistisk Venstreparti tidligere har vært sterke motstandere av.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 640 post 1 reduseres med 20 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at innsatsen mot arbeidslivskriminalitet de senere årene har vist at det i enkelte bransjer er både svart arbeid, ulovlig arbeidskraft, sosial dumping og ulovlig innleie. Disse medlemmer mener det har vært en betydelig satsing de siste årene, men at det trengs en ytterligere styrking av Arbeidstilsynet for å bekjempe useriøse aktører i arbeidslivet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 (2021–2022), hvor kap. 640 post 1 økes med 1 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 640 post 1 økes med 20 mill. kroner, slik at Arbeidstilsynet kan tilføres 40 nye stillinger. Videre viser dette medlem til Rødts alternative statsbud-

sjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 640 post 21 økes med 5 mill. kroner.

2.13.2 KAP. 642 OG 3642 PETROLEUMSTILSYNET

Det foreslås bevilget 349,055 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 332,307 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 642 økt med 5 mill. kroner.

Likeledes foreslås det 88,050 mill. kroner under kap. 3642 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 85,820 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynet er en viktig aktør som skal legge premisser for, og følge opp, at aktørene i petroleumsvirksomheten holder et høyt nivå med hensyn til sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og sikring. Komiteen er kjent med at Petroleumstilsynets myndighetsansvar omfatter petroleumsvirksomheten på den norske kontinentalsokkelen, i tillegg til enkelte nærmere angitte petroleumsanlegg på land, samt å følge opp aktørenes sikringstiltak og beredskap mot bevisste anslag.

Komiteen slutter seg til at Petroleumstilsynet er delegert myndighet for sikkerhet på eventuelle fremtidige anlegg for transport og lagring av CO₂ i undersjøiske geologiske formasjoner på kontinentalsokkelen. Komiteen støtter videre opp om at Petroleumstilsynet er gitt forvaltningsansvaret for lov om fornybar energiproduksjon til havs (havenergilova) § 5-1, og anser Petroleumstilsynet som helt sentralt for å følge opp sikkerheten tilknyttet bredden av offshore industri og næringsaktivitet.

Komiteen vil understreke at norsk sokkel er verdensledende på helse, miljø og sikkerhet. Komiteen understreker samtidig betydningen av å fortsette arbeidet med å avdekke risikoforhold, slik at ulykker også i fremtiden kan forebygges. Komiteen er kjent med viktigheten av at Risiko i norsk petroleumsvirksomhet (RNNP) videreutvikles og følges opp.

Komiteen viser til at Petroleumstilsynet under covid-19-pandemien har hatt økt oppmerksomhet på storulykkesrisiko, herunder forsvarlig drift og nødvendig sikkerhetskritisk vedlikehold. Komiteen forutsetter at regjeringen og Petroleumstilsynet følger nøye med på den videre utviklingen. Komiteen slutter seg derfor til at det i statsbudsjettet for 2022 foreslås en betydelig ressursøkning til Petroleumstilsynet, nettopp for å styrke oppfølgingen av alvorlige hendelser.

Komiteen viser til at olje- og gassnæringen er Norges desidert viktigste næring, som sysselsetter over 150 000 mennesker direkte og indirekte, ifølge SSB. Ko-

miteen vil påpeke at HMS alltid skal ha høyeste prioritet, og at omstillings- og effektiviseringstiltak ikke skal ha negative HMS-konsekvenser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Petroleumstilsynet med 420 000 kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 642 post 1 reduseres med 420 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) er foretatt en omprioritering av den foreslåtte bevilgningen til Statens havarikommisjon til en fast ordning med granskninger i petroleumssektoren for heller å styrke Petroleumstilsynets driftsbevilgning med ytterligere 5 mill. kroner sammenlignet med Prop. 1 S (2021–2022). Flertallet påpeker at denne omprioriteringen ble opprettholdt i budsjettforliket mellom disse partiene, og støtter omprioritering av disse midlene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å justere for virkningen av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer viser til sin omtale av dette under kap. 600 i denne innstillingen.

Disse medlemmer støtter flertallets forslag i budsjettforliket, som skal fordeles på en rekke ulike kapitler og poster i statsbudsjettet, men valgte av praktiske grunner å synliggjøre støtten til dette forslaget gjennom en redusert bevilgning på kap. 2309 post 1 for det samlede kuttet.

Disse medlemmer understreker at innsatsen for å forhindre storulykker på sokkelen må trappes opp. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg derfor har styrket Petroleumstilsynet, slik at en får forbedret oppfølging av alvorlige hendelser, bedre brukertilrettet kunnskapsdeling og økt læring og forbedring i næringen, som igjen vil bidra til å redusere antall hendelser og derav redusere risikoen for storulykker.

Disse medlemmer merker seg samtidig at det av regjeringen Solberg ble foreslått en fast ordning for uavhengige granskinger under Statens havarikommisjon. Disse medlemmer registrerer at det skulle bidra til at man på en rask og effektiv måte, og på faglig og uavhengig grunnlag, kunne iverksette granskinger. Disse medlemmer undrer seg over at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen skroter satsingen.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 642 post 1 reduseres med 5 mill. kroner.

2.13.3 KAP. 643 STATENS ARBEIDSMILJØINSTITUTT

Det foreslås bevilget 160,1 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 156,133 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å korrigere en rekke bevilgninger for virkningen av endrede jobbreisevaner, herunder bevilgningen til Statens arbeidsmiljøinstitutt med 88 000 kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 643 post 50 reduseres med 88 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er foreslått å justere for virkningen av endrede jobbreisevaner. Disse medlemmer viser til sin omtale av dette under kap. 600 i denne innstillingen.

2.13.4 KAP. 646 PIONERDYKKERE I NORDSJØEN

Det foreslås bevilget 3,085 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 3,496 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at alle søknader fra pionerdykkere i Nordsjøen og etterlatte er behandlet, og at pionerdykkernemnda ble nedlagt i januar 2015. Utbetaling til dykkere etter ordningene fra 2004 og 2014 er gjennomført, og saken anses avsluttet. Komiteen er tilfreds med at Stortinget har sørget for en rettferdig økonomisk oppreisning og en god avslutning på denne saken. Det vises til opprettelsen av en kontaktelefon for pionerdykkere etter behandlingen av St.meld. nr. 47 (2002–2003), jf. Innst. S. nr. 137 og 138 (2003–2004), med blant annet døgnåpen tjeneste for tidligere nordsjødykkere. Dykkerkontakten holder seminar, samtalegrupper, kurs og liknende og hadde i 2018 en daglig leder i 20 pst. stilling og to stillinger som henholdsvis kontaktsykepleier og sosionom.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget. Komiteen merker seg også det arbeidet som er satt i gang for de skadde oljepionerene, og at det er satt ned en kommisjon jf. Innst. 382 S (2020–2021) og Representantforslag 150 S (2020–2021) om nødvendige endringer i regelverket for yrkesskade, herunder de såkalte «oljepionerene».

2.13.5 KAP. 648 ARBEIDSRETTE RIKSMEKLEREN MV.

Det foreslås bevilget 25,015 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 24,134 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at 2020 var et år for hovedoppgjør der covid-19-pandemien har preget lønnsoppgjøret. Komiteen viser til at lønnsoppgjøret ble utsatt fra mars 2020 til august 2020, noe som ikke har skjedd i nyere tid. Komiteen registrerer at antallet meklingssaker er vesentlig høyere enn i forrige hovedoppgjørår, som var i 2018. Komiteen viser til at covid-19-pandemien og den økonomiske situasjonen kan ha økt behovet for meklingsgjør. Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14 Programkategori 09.60 Kontantytelser

2.14.1 KAP. 660 KRIGSPENSJON

Det foreslås bevilget 129 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 159 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen påpeker at krigspensjon er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet for personer som har mén eller redusert arbeidsevne som følge av skade eller påkjenninger under krigsdeltakelse, motstandsvirksomhet, politisk fangenskap eller sjøtjeneste under andre verdenskrig. Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.2 KAP. 664 PENSJONSTRYGDEN FOR SJØMENN

Det foreslås bevilget 25,9 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 29 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at pensjonstrygden for sjømenn som hovedregel omfatter norske statsborgere og personer med fast bopel i Norge som er tilsatt som arbeidstakere på skip og visse flyttbare innretninger som er innført i norsk skipsregister (NOR eller NIS) med minst hundre bruttotonn. Gjennomsnittlig antall yrkesaktive medlemmer var 27 560 i 2020 og i overkant av 28 400 i 2019.

Komiteen viser til at ny pensjonsordning for arbeidstakere til sjøs trådte i kraft med virkning fra 1. januar 2020. De som ansettes etter 2020, og medlemmer som per 1. januar 2020 ikke hadde fylt 50 år, får pensjon etter nye regler. Medlemmer som har opptjen-

te rettigheter etter dagens regler, får rettighetene konvertert til en pensjonsbeholdning ved overgang til ny ordning ved pensjonering. Medlemmer som hadde fylt 50 år ved årsskiftet, følger gammelt regelverk fullt ut og får ikke opptjening etter nye regler.

Komiteen viser til at hovedprioriteringer for Pensjonstrygden for sjømenn i 2020 var å sikre de berettigede rett pensjon til rett tid samt løpende analyser av trygdens økonomiske situasjon. Komiteen merker seg at Pensjonstrygden for sjømenn har hatt god måloppnåelse på daglig drift og retter oppmerksomheten mot en kvalitativ og effektiv administrasjon, brukerservice samt forenkling og fornyelse.

Komiteen viser til at trygdens inntekter er avhengig av antall aktive sjømenn som er pliktig omfattet av ordningen, samt hvilket inntektsnivå disse har. Trygdens økonomi er slik sensitiv for eventuelle endringer i medlemsmassen. Om lag halvparten av den aktive medlemsmassen var per juni 2021 sysselsatt innenfor offshoresektoren.

Komiteen merker seg at til tross for koronasituasjonen og påfølgende permitteringer hos rederiene har pensjonstrygdens medlemsmasse og premieinntekter ikke blitt vesentlig redusert i 2020. Komiteen merker seg også at det ikke er noe nytt om departementets langsiktige arbeid med å avklare Pensjonstrygden for sjømenns tilknytningsform til staten.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.3 KAP. 665 PENSJONSTRYGDEN FOR FISKERE

Det foreslås bevilget 35,5 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 42,9 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.14.4 KAP. 666 AVTALEFESTET PENSJON (AFP)

Det foreslås bevilget 3 310 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 3 010 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til arbeidet som har blitt utført siden 2017 av LO og NHO for å evaluere AFP-ordningen, og rapporten som ble publisert 12. mai 2021 med tittelen «Utredning av en mulig reformert AFP-ordning i privat sektor». Komiteen viser til at det i rapporten ble foreslått mulige endringer i ordningen for å øke fonderingsgraden, skjerme ordningen mot risiko og legge om kvalifiseringskravene i ordningen som innebærer at mange ansatte mister retten til AFP før de går av med

pensjon. Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteen har som mål å oppnå en god og rettferdig pensjon for alle. Folketrygden er det bærende elementet i pensjonssystemet, men kollektive ordninger, som AFP og tjenestepensjoner, er viktige tillegg.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg har opprettholdt støtten til avtalefestet pensjon (AFP) i privat sektor og bistått partene med ressurser i deres prosess med utredning av ny AFP-ordning. Disse medlemmer fremhever viktigheten av at ordningen må være økonomisk bærekraftig over tid, og at også partene må være med i finansieringen av eventuelle endringer.

2.14.5 KAP. 667 SUPPLERENDE STØNAD TIL PERSONER OVER 67 ÅR

Det foreslås bevilget 400 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 349,8 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 (2021–2022), der supplerende stønad foreslås avvirket og kap. 667 post 70 derfor reduseres med 400 mill. kroner.

2.15 Programkategori 29.20 Enslige forsørgere

2.15.1 KAP. 2620 STØNAD TIL ENSLIG MOR ELLER FAR

Det foreslås bevilget 2 491 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 2 513 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Rødt, viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at overgangsstønad i dag gis til funksjonsfriske mennesker hvor eneste særskilte utfordring er at mottaker av stønaden er alene med barn. Disse medlemmer mener det ikke er behov for en særskilt stønad for enslige forsørgere, og ser det som mer hensiktsmessig og rettferdig at disse henvises til ordinære studieordninger som Lånekassen, og eventuelt gis veiledning og

ordinær oppfølging hos Nav. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2620 post 70 reduseres med 1 148 mill. kroner. Med dette foreslår disse medlemmer å avvikle overgangsstonaden for de som er i ordningen, fra 1. juli 2022 og stanse adgangen til nye søkere fra 1. januar 2022. Disse medlemmer viser til samme innstilling hvor også post 72 Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, reduseres med 95 mill. kroner og post 73 Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, reduseres med 21 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2620 post 70 økes med 337 mill. kroner, slik at overgangsstonaden økes fra 2 til 2,5 G og varigheten på stønad uten aktivitetskrav forlenges fra ett til to år.

2.16 Programkategori 29.50 Inntekts-sikring ved sykdom og uførhet

2.16.1 KAP. 2650 SYKEPENGER

Det foreslås bevilget 47 905,260 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 46 420,265 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 2650 post 72 økt med 5 mill. kroner.

Komiteen mener det er avgjørende at sykepengeordningen er godt tilpasset et moderne arbeidsliv og ulike sykdoms- og skadetilstander.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Komiteen understreker at sykepengeordningen er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet som gir kompensasjon for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive som er arbeidsuføre på grunn av sykdom eller skade.

Komiteen viser til at sykepenger bevilges som en overslagsbevilgning og vil dermed justeres etter behovet. Komiteen viser til at bevilgningen på post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv. har blitt endret i flere omganger gjennom 1. halvår av 2021. Komiteen viser til at det i Prop. 1 S (2021–2022) på bakgrunn av utviklingen i sykefraværet i 1. halvår av 2021 og anslag for resten av året ble lagt til grunn en nedgang i det trygdefinansierte sykefraværet fra 2021 til 2022.

Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) vil forlenge retten til sykepenger ved fra-

vær fra arbeidet på grunn av covid-19 eller mistanke om slik sykdom til og med 30. juni 2022.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, registrerer at regjeringen viser til at koronarelatert sykefravær i hovedsak inntreffer i løpet av arbeidsgiverperioden (de første 16 dagene av sykefraværet), og at videreføringen av denne retten derfor ikke er anslått å innebære merutgifter for folketrygden av betydning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at man den seneste tiden har sett en økning i koronasmitten i Norge, og at det vil være fare for smitte i lang tid fremover. Det er å forvente at dette vil medføre økt sykefravær knyttet til covid-19-pandemien. Denne typen sykefravær inntreffer i all hovedsak i løpet av arbeidsgiverperioden, i de første 16 dagene av sykefraværet. Den 8. november 2021 la Arbeiderpartier-parti-regjeringen frem sin tilleggsproposisjon til statsbudsjettet fremlagt av regjeringen Solberg. I tilleggsproposisjonen støtter regjeringen dette bildet av sykefraværssituasjonen og foreslår å forlenge retten til sykepenger ved fravær fra arbeidet av koronarelaterte årsaker til og med 30. juni 2022. Disse medlemmer viser til at regjeringen ikke fremmer forslag som kompenserer bedriftene som sitter igjen med kostnaden. Disse medlemmer mener dette er feil signal å sende ut når vi vet at deler av næringslivet fortsatt strever etter lang tid med nedstengning og begrensede muligheter til å drive sin næringsvirksomhet.

Disse medlemmer foreslår derfor å redusere arbeidsgiverperioden til tre dager til og med 30. juni 2022 og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der kap. 2650 økes med 217 mill. kroner.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Komiteen viser til at det under covid-19-pandemien ble innført midlertidige regler for å styrke selvstendig næringsdrivendes rett til sykepenger ved sykefravær som skyldes covid-19-pandemien.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., overslagsbevilgning

Komiteen viser til at det under covid-19-pandemien er gitt rett til omsorgspenger dersom en arbeidstaker, frilanser eller selvstendig næringsdrivende er borte fra arbeidet fordi barnet er i karantene, eller fordi skole eller barnehage er helt eller delvis stengt som følge av covid-19-pandemien. Videre har alle med rett til omsorgspenger fått dobbel kvote i 2021. Komiteen viser videre til at den underliggende veksten i antall mottakere er anslått til 7 pst. i 2021 og minus 3 pst. i 2022. Utgif-

tene påvirkes også av veksten i sykepengegrunnlaget som er lagt til grunn økt med 2,8 pst. i 2021 og 3 pst. i 2022. Komiteen viser til at utgifter til omsorgspenger har økt som følge av covid-19-pandemien og de midlertidige regelendringene, og i budsjettet for 2022 er det lagt til grunn merutgifter på rundt 255 mill. kroner som følge av dette. Komiteen viser til at anslagene samlet sett gir en reduksjon i utgiftene på posten fra 2021 til 2022. Komiteen viser til at det på denne bakgrunn i Prop. 1 S (2021–2022) er foreslått en bevilgning på 1 600 mill. kroner for 2022.

Komiteen viser videre til at regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslår at enkelte særregler for omsorgspenger skal gjelde i perioden fra og med 1. januar 2022 til og med 30. juni 2022, jf. bevilgningsforslag under kap. 2650 post 72. Komiteen registrerer at dette foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sin alternative budsjettenighet med Venstre og Kristelig Folkeparti av 2. desember 2021 og stiller seg bak at særreglene for omsorgspenger forlenges til og med 30. juni 2022.

2.16.2 KAP. 2651 ARBEIDSAVKLARINGSPENGER

Det foreslås bevilget 33 359 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 31 926 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 2651 post 70 økt med 770 mill. kroner.

Komiteen viser til at arbeidsavklaringspenger skal sikre inntekt for personer som får aktiv behandling, deltar på arbeidsrettede tiltak eller får annen oppfølging med sikte på å skaffe seg eller beholde arbeid. For å ha rett til arbeidsavklaringspenger må arbeidsevnen være nedsatt med minst 50 pst. pga. sykdom, skade eller lyte.

Komiteen viser til at Stortinget har forlenget stønadperioder for arbeidsavklaringspenger flere ganger på grunn av konsekvensene av pandemien. Sist ved behandlingen av Prop. 7 LS (2021–2022) der Stortinget gjorde vedtak om å forlenge stønadperioden til og med 31. desember 2021 for mottakere av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven §§ 11-12 (under avklaring) og 11–17 (som arbeidssøker) i de tilfeller hvor stønadperioden løper ut i perioden fra og med 30. september til og med 31. desember 2021.

Komiteen viser videre til at Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslår å forlenge stønadperioden til og med 30. juni 2022 for personer som mottar AAP under avklaring og som har en stønadperiode som løper ut i første halvår 2022.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) samtidig ble varslet at regjeringen vil sette i gang et arbeid med å vurdere mulige tiltak for å ivareta personer som ikke er ferdig avklart ved utløpet av AAP-perioden.

Komiteen viser til at antall mottakere av arbeidsavklaringspenger var om lag 124 500 i desember 2020. Dette er en økning på om lag 9 600 fra desember 2019, og økningen må ses i sammenheng med covid-19-pandemien. Antall mottakere av arbeidsavklaringspenger som andel av befolkningen i alderen 18–66 år var 3,8 pst. i juni 2021.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til bevilgning under dette kapitlet i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), samt budsjettforliket mellom disse partiene og slutter seg til forslaget.

Flertallet vil understreke viktigheten av at alle mottakere av arbeidsavklaringspenger som mottar AAP under avklaring og som har en stønadperiode som løper ut i første halvår 2022, får forlenget stønadperioden til og med 30. juni 2022.

Flertallet viser til at det i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås å forlenge retten til arbeidsavklaringspenger til og med 30. juni 2022 for mottakere av arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11-12 som går ut etter maksimal stønadstid i perioden fra og med 31. desember 2021 til og med 29. juni 2022. Flertallet viser videre til at det også i budsjettforliket mellom disse partiene er enighet om at regjeringen skal igangsette et arbeid med å vurdere ulike tiltak for å ivareta personer som ikke er ferdig avklart ved utløpet av sin periode med arbeidsavklaringspenger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at stønadperioden for arbeidsavklaringspenger er avgrenset til tre år med mulighet for forlengelse i inntil to år etter særlige unntaksregler. Disse medlemmer viser til at lang ventetid på behandling hittil ikke har gitt rett til forlengelse, og at det kan synes urimelig at mottakeren skal bære byrden for eventuell ventetid i helsevesenet. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg foreslo å innføre et nytt unntak fra maksimal varighet for arbeidsavklaringspenger med virkning fra 1. juli 2022, der det gis mulighet for forlengelse av stønadperioden dersom det er lang ventetid på behandling.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2651 post 70 reduseres med 770 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det i dag er ulikt ytelsesnivå for dag-

penget under arbeidsledighet og for dem som midlertidig skal igjennom et avklaringsløp for tilbakeføring til arbeid eller varig uføretrygd. Disse medlemmer mener det er uheldig at det gjøres forskjell på ytelsesnivået mellom slike stønader, da det kan oppleves som økonomiske insentiver for å søke seg til helse-relatert ytelse.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 (2021–2022), hvor det foreslås å harmonisere ytelsene for arbeidsavklaringspenger og dagpenger til 62,4 pst. av inntekten opp til 6 G.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2651 post 70 reduseres med 200 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2651 post 70 økes med 155 mill. kroner, slik at kuttet for unge AAP-mottakere blir reversert.

2.16.3 KAP. 2655 UFØRHET

Det foreslås bevilget 111 051 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 104 058 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 2655 post 70 redusert med 280 mill. kroner.

Komiteen viser til at uføretrygd skal sikre inntekt til personer som har fått inntektsevnen varig nedsatt med minst halvparten pga. varig sykdom, skade eller lyte. Det er et vilkår for rett til uføretrygd at vedkommende har gjennomgått formålstjenlig behandling for å bedre inntektsevnen. Arbeidsrettede tiltak skal være gjennomført hvis ikke åpenbare grunner tilsier at dette ikke er hensiktsmessig.

Komiteen viser til at gjennomsnittlig antall mottakere økte med om lag 2,8 pst. fra 2019 til 2020. Antall mottakere av uføretrygd som andel av befolkningen i aldersgruppen 18–66 år var på 10,4 pst. per desember 2020. Ved utgangen av juni 2021 mottok 10,5 pst. av befolkningen i aldersgruppen 18–66 år uføretrygd. Veksten i antall mottakere i 2020 og første halvår av 2021 var lavere enn i 2019 og 2018. Midlertidige regelverksendringer for arbeidsavklaringspenger på grunn av covid-19-pandemien har medført færre med overgang fra arbeidsavklaringspenger enn i tidligere år.

Komiteen viser til at uføretrygdede under 30 år som andel av totalbefolkningen i samme aldersgruppe doblet seg fra 1,2 pst. i 2011 til 2,4 pst. i 2019, for så å øke videre til 2,5 pst. i 2020 (per desember). Uføretrygdede over 60 år som andel av totalbefolkningen i samme aldersgruppe er derimot redusert fra 32,9 til 27,2 pst. i samme periode. Komiteen merker seg at mye av veks-

ten i uføreandelen blant unge skyldes en økning i andelen som blir uføretrygd ved 18-års alder, og at en mulig årsak som er trukket frem for denne gruppen, er at flere barn med alvorlige helseproblemer når voksen alder.

Komiteen viser til at uføreandelen blant kvinner er høyere enn blant menn i alle aldersgrupper. Forskjellene mellom kjønnene øker med alderen og er særlig stor for gruppen 50 år og over. Av nye uføretrygdede i 2020 var 57,6 pst. kvinner.

Komiteen merker seg at 80 pst. av mottakerne av uføretrygd per desember 2020 mottok 100 pst. uføretrygd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til enighet om å gjeninnføre barnetillegget for uføre slik det var før regjeringen Solberg kuttet i det, og at det i budsjettforliket er foreslått 86,5 mill. kroner til å gjenopprette barnetillegget for uføre fra 1. juli 2022. Flertallet viser videre til at det i budsjettforliket er foreslått å bevilge 250 mill. kroner til å reversere forslaget om å kutte friinntekten for uføre, og flertallet foreslår derfor at kap. 2655 post 70 økes med 336,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg våren 2021 la frem Meld. St. 32 Ingen utenfor – En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv. Meldingen peker på viktige faresignaler som kan føre til økt utenforskap, og foreslår omfattende tiltak på seks områder der det etter regjeringen Solbergs syn var viktig å videreutvikle og styrke innsatsen. Det er ulike grunner til at noen faller utenfor arbeidslivet og til slutt havner på uføretrygd. En grunn er at takket være den medisinske utviklingen så overlever flere av de som er født uføre, og de lever lenger. En annen grunn er at flere blir raskere avklart enn tidligere siden arbeidsavklaringsperioden er kortet ned fra fire til tre år. En særlig utfordring som krever innsats på ulike områder, er unge uføre under 30 år som ikke finner seg til rette i arbeidslivet eller mestrer skolegangen.

Disse medlemmer viser til at utenforskapsmeldingen, som ble lagt frem våren 2021, peker på viktige løsninger som for eksempel tidlig innsats overfor barn og unge. Det er avgjørende å fange opp begynnende utenforskap så tidlig som mulig. Meldingen peker også på at politikken mot utenforskap må være bred; tiltak på områder som skole og oppvekst, helse og omsorg er like viktig som konkrete tiltak knyttet til arbeids- og velferdsforvaltningen. Disse medlemmer fremhever viktigheten av å ha en aktiv politikk for å stimulere til verdiskapning og flere arbeidsplasser. Dette er også avgjørende for å inkludere flere i arbeidslivet.

Disse medlemmer mener det er viktig å tilrettelegge for flere sosiale entreprenører i alle norske kommuner. Disse medlemmer viser til at det ikke bør spille noen rolle om sosialt entreprenørskap utøves av private bedrifter, ideelle foreninger eller stiftelser. Jo større mangfoldet er, jo bedre og mer passende tilbud vil den enkelte kunne få.

Disse medlemmer mener det er viktig å følge opp tiltakene i utenforslagsmeldingen som inkluderer flere aktører innenfor sosialt entreprenørskap. Mange av disse aktørene har sørget for at unge har fullført skole, kommet i jobb eller videre utdanning, og lært dem å mestre livet. Disse tilbudene er helt nødvendige og et viktig supplement til tjenestene i den offentlige arbeids- og velferdsforvaltningen.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2655 post 70 økes med 280 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet påpeker at det er viktig at vi har en god uføretrygd som fanger opp de som ikke har helse til å stå i arbeid. Samtidig er det et viktig prinsipp at inntekt fra arbeid alltid bør være høyere enn mottak av passive ytelser. Selv om det er slik for de aller fleste, så vil det for en del ved å kombinere eksempelvis uføretrygd, barnetillegg, bostøtte og andre ytelser gi høyere ytelse enn en ville fått i arbeid. Det mener disse medlemmer er urimelig og kan undergrave arbeidslinjen. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i statsbudsjettet for 2015 fikk gjennomslag for at maksimal uføretrygd og barnetillegg skulle være 95 pst. av tidligere inntekt. Disse medlemmer mener nivået på uføretrygd og barnetillegg totalt ikke skal kunne overstige 90 pst. av tidligere inntekt. Disse medlemmer mener videre det fremover også bør vurderes en maksimumsgrense for hvor mye man kan få totalt hvis man kombinerer ulike ytelser.

Disse medlemmer påpeker at det er bekymringsfullt å se økningen av antall uføre her i landet, særlig blant de unge. Et passivt stønadsløp vil i liten grad bidra til å skape inkludering og en meningsfull hverdag. Disse medlemmer mener nye tiltak bør vurderes, slik at dagens trend snur. Disse medlemmer er opp-tatt av at det må etableres tiltak hvor den enkeltes kompetanse og ferdigheter vektlegges, selv når det foreligger en diagnose. En må videre sikre at de økonomiske inntektssikringsordningene bedre bidrar til å legge til rette for deltakelse, helt eller delvis, selv når helsen svikter.

Disse medlemmer viser til at uføre i dag kan tjene 0,4 G, tilsvarende 42 500 kroner, uten å få redusert sin trygd. Begrunnelsen er at også uføre skal kunne ta på seg småjobber, verv og lignende, og dermed bruke noe av sin restarbeidsevne til nytte for samfunnet og seg selv.

Fremskrittspartiet mener det er et stort gode for samfunnet at flere uføre jobber det de har evne og kapasitet til ved siden av trygden. Regjeringen Solberg foreslo å fjerne fribeløpet og erstatte det med en ny modell som betyr avkortning fra første krone, noe Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen har støttet i sitt tilleggsbudsjett. Dette er Fremskrittspartiet imot, og disse medlemmer vil derfor gjeninnføre fribeløpet.

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der kap. 2655 post 70 økes med 439 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2655 post 70 økes med 732 mill. kroner. Dette medlem viser til forslag om å fjerne regelen om at summen av barnetillegg og uføretrygd ikke kan overstige 95 pst. av tidligere inntekt, å øke barnetillegget for uføre til 0,45 G og å beholde dagens fribeløp for uføre på 0,4 G.⁶⁹

2.17 Programkategori 29.60 Kompensasjon for merutgifter ved ned-satt funksjonsevne mv.

2.17.1 KAP. 2661 GRUNN- OG HJELPESTØNAD, HJELPEMIDLER MV.

Det foreslås bevilget 10 780,097 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 10 822,410 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 2661 post 73 økt med 5,2 mill. kroner og post 76 økt med 3,5 mill. kroner.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at retten til hjelpestønad er lovfestet i folketrygdloven §§ 6-4 og 6-5 og gis til personer som av medisinske grunner har behov for ekstra tilsyn og pleie. Disse medlemmer mener det er spesielt viktig å sikre familier som har barn med større omsorgs- og pleiebehov, en økonomisk trygghet, og viser til Innst. 201 S (2020–2021), jf. Representantforslag 44 S (2020–2021), hvor Stortinget fastslo at:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sørge for at barn under 18 år ikke trekkes i grunn- eller hjelpestønad som følge av langvarige sykehusopphold»

Disse medlemmer vil uttrykke bekymring for at mange står i fare for å miste hjelpemidlene de har i dag når de skal fornyes, og viser til Representantforslag 264 S (2020–2021) fra Fremskrittspartiet, hvor utford-

ringen ved at mange står i fare for å miste hjelpemidler de har i dag, som for eksempel en rullestol med ståfunksjon, ble belyst. Disse medlemmer mener det vil være usosialt å frata mennesker med nedsatt funksjon hjelpemidler de allerede har, når de skal fornyes, og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag som sikrer at personer som tidligere har fått innvilget hjelpemidler fra folketrygden ved behov for og rett til fornyelse, skal få tilsvarende hjelpemiddel som de alt har om de selv ønsker og det ikke er vesentlig mer kostbart enn andre alternative hjelpemidler.»

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Prop. 1 S (2021–2022), der regjeringen Solberg foreslo å øke antall fast ansatte tolker i Arbeids- og velferdsetaten med inntil 25 årsverk i 2022. Dette vil bidra til kvalitativt bedre tolketjenester, økt forutsigbarhet for brukerne og bedre muligheter til å ivareta prioriterte oppdrag. Som følge av den foreslåtte økningen i fast ansatte tolker forventes det noe mindre bruk av frilanstolkere. Dette er bakgrunnen for at regjeringen Solberg foreslo en reduksjon i anslagene for folketrygdens utgifter til tolkning på 5,2 mill. kroner. Regjeringen Solberg foreslo å sette av 23,7 mill. kroner til dette formålet, men det er nå reversert i regjeringens budsjettforslag.

Disse medlemmer viser til at det er mangel på tolker, og at Hørselshemmedes Landsforbund har måttet avlyse planlagte kurs med hørselshemmede deltakere fra hele landet. Det samme gjelder andre typer lokale arrangementer for hørselshemmede i regi av Hørselshemmedes Landsforbunds lokallag. Disse medlemmer mener dette var et usosialt kutt i en prioritering som kunne bidratt til flere tolker og mer aktiv deltakelse på arrangementer for hørselshemmede.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2661 post 73 reduseres med 5,2 mill. kroner.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til en bevilgning på 220 mill. kroner til å gjeninnføre ordningen med brillestøtte for barn slik den var før regjeringen Solberg kuttet i ordningen. Flertallet understreker at det kan være rom for forbedringer i den gamle ordningen, og imøteser at regjeringen vurderer dette. Flertallet foreslår derfor at kap. 2661 post 75 økes med 220 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at barn fortsatt har mottatt brillestøtte etter at regjeringen Solberg endret brillestøtteordningen. Målet har vært å utvikle en ordning for dem som faktisk trenger det, og ikke ha en ordning der dyre briller skal dekkes av staten. Det er over tid gitt støtte til uforholdsmessig dyre briller, og flere fikk støtte de ikke skulle hatt. Disse medlemmer viser til at de fleste foreldre må betale for egne barns briller, og at brillestøtteordningen er ment for dem som har en medisinsk begrunnelse. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg i 2020 foreslo at foreldre ikke skal legge ut store beløp for dyre briller. På denne bakgrunn skulle brillestøtten utbetales innen brillene er ferdige. Disse medlemmer viser også til at det ble lagt opp til å kunne få mer støtte ut over de nye satsene på 1 200 kroner og 2 400 kroner dersom vilkårene for det var oppfylt.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2661 post 75 økes med 220 mill. kroner, slik at kuttet i brillestøtten til barn reverseres.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Prop. 1 S (2021–2022), der regjeringen Solberg foreslo å øke antall fast ansatte tolker i Arbeids- og velferdsetaten med inntil 25 årsverk i 2022. Dette vil bidra til kvalitativt bedre tolketjenester, økt forutsigbarhet for brukerne og bedre muligheter til å ivareta prioriterte oppdrag. Som følge av den foreslåtte økningen i fast ansatte tolker forventes det noe mindre bruk av frilanstolkere. Dette er bakgrunnen for at regjeringen Solberg foreslo en reduksjon i anslagene for folketrygdens utgifter til tolkning på 5,2 mill. kroner. Regjeringen Solberg foreslo å sette av 23,7 mill. kroner til dette formålet, men det er nå reversert i regjeringens budsjettforslag.

Disse medlemmer viser til at det er mangel på tolker, og at Hørselshemmedes Landsforbund har måttet avlyse planlagte kurs med hørselshemmede deltakere fra hele landet. Det samme gjelder andre typer lokale arrangementer for hørselshemmede i regi av Hørselshemmedes Landsforbunds lokallag. Disse medlemmer mener dette var et usosialt kutt i en prioritering som kunne bidratt til flere tolker og mer aktiv deltakelse på arrangementer for hørselshemmede.

Disse medlemmer viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2661 post 76 reduseres med 3,5 mill. kroner.

2.18 Programkategori 29.70 Alderdom

2.18.1 KAP. 2670 ALDERDOM

Det foreslås bevilget 269 226 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 253 252 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at formålet med folketrygdens alderspensjon er å sikre inntekt for personer i alderdommen og å legge til rette for en fleksibel og gradvis overgang fra arbeid til pensjon. Folketrygden gir både en minstesikring for de som har hatt lav arbeidsinntekt, og en standardsikring som er knyttet til tidligere arbeidsinntekt.

Alderspensjonen kan fra 2011 tas ut fleksibelt mellom 62 og 75 år, og årlig pensjonsnivå blir høyere jo senere en velger å ta ut pensjonen, noe som gir gode insentiver til arbeid. Alderspensjonen levealdersjusteres. Stortinget har vedtatt at fra 2022 skal den årlige reguleringen følge et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten.

Komiteen viser til at det fra 1. januar 2011 ble mulig å ta ut alderspensjon fleksibelt mellom 62 og 75 år. Gjennomsnittlig antall mottakere av alderspensjon under 67 år utgjorde om lag 25 000 i 2011. I 2020 var det i gjennomsnitt 91 000 mottakere av alderspensjon under 67 år, en liten nedgang fra året før. Økningen i antall mottakere av alderspensjon under 67 år har bidratt til en stor økning i folketrygdens utgifter til alderspensjon. De nøytrale uttaksreglene gjør imidlertid at veksten i utgiftene senere blir lavere, og utgiftene på lang sikt er i mindre grad påvirket av hvor mange som tar ut alderspensjon tidlig.

Komiteen viser videre til at antall mottakere av alderspensjon har økt de siste årene. Fra 2018 til 2020 var økningen på 44 000, tilsvarende 4,7 pst. Ved utgangen av 2020 mottok 981 400 personer alderspensjon fra folketrygden. Minstepensjonen kan først tas ut fra 67 år, og ingen av de som mottar alderspensjon før 67 år, er derfor minstepensjonister.

Komiteen merker seg at minstepensjonister utgjorde om lag 14 pst. av alle mottakere av alderspensjon ved utgangen i 2020. Andelen gikk ned med i overkant av ett prosentpoeng sammenlignet med 2019. Det er fortsatt en langt høyere andel kvinner enn menn med minstepensjon; 24,6 pst. sammenlignet med 4 pst. i 2020. Andelen minstepensjonister blant kvinner forventes derimot å falle videre i årene framover.

Komiteen viser til at minstepensjonssatsene for enslige ble økt ekstraordinært både i 2019 og senere fra 1. mai 2020 og 1. juli 2021. Komiteen mener dette har vært viktige økninger for mottakerne.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Rødt, viser til regjeringens for-

slag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at pensjonsreformen ble innført for å styrke bærekraften i pensjonssystemet og sikre en god fordeling av byrder og goder mellom generasjoner. Disse medlemmer peker på at det nye pensjonssystemet er mer økonomisk bærekraftig og gir gode insentiver til arbeid. Fremtidens pensjoner må trygges gjennom en ansvarlig økonomisk politikk og videre gjennomføring av pensjonsreformen.

Disse medlemmer fremhever viktigheten av at hovedprinsippene i pensjonsreformen ligger fast. Samtidig kan det på enkelte punkter imidlertid være behov for å videreutvikle innretningen av pensjonssystemet. Regjeringen Solberg har nedsatt et utvalg som blant annet skal beskrive pensjonssystemet og evaluere om de langsiktige målene i reformen vil kunne nås. Disse medlemmer ser frem til at utvalget skal legge frem sin utredning med tilrådinger innen 1. mars 2022.

Disse medlemmer viser til at det er viktig for den enkelte, virksomhetenes kompetansebehov og velferdssamfunnet at flest mulig er i jobb, og står i jobb så lenge som mulig. Samtidig skal de som lever av pensjon, kunne leve gode liv. Disse medlemmer peker på at regjeringen Solberg har levert flere tiltak som er kommet alderspensjonister til gode. Fra 2009 til 2019 hadde ifølge SSB personer over 60 år en realvekst i inntekten etter skatt på 17 pst. Norske husholdninger hadde i samme periode en vekst på 10 pst. De eldre har altså hatt nesten dobbelt så høy inntektsvekst som befolkningen generelt. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Solberg har økt minstepensjonene i fem omganger med totalt 21 000 kroner fra 2016–2021.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av at de som har de laveste pensjonene, skal få økt sin pensjon. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor det foreslås å øke minstepensjonen med 5 000 kroner med virkning fra 1. mai 2022. Det er svært viktig for deres hverdagsøkonomi.

Disse medlemmer viser til at alderspensjon skal bidra til å gi alle eldre en verdig alderdom, basert på opptjente rettigheter. Pensjonsreformen ble innført i 2011, mot Fremskrittspartiets stemmer. Disse medlemmer viser til at det tidligere i år ble vedtatt å fjerne underreguleringen av pensjoner på 0,75 pst. som hvert år har ført til at pensjonister har tapt kjøpekraft. Dette er nå vedtatt fjernet, og pensjoner skal nå reguleres etter et gjennomsnitt av lønns- og prisvekst.

Disse medlemmer er opptatt av at pensjonister skal få utbetalt opptjente rettigheter som pensjonister. I dag får gifte og samboende pensjonister sin pensjon av-

kortet med 10 pst., utelukkende basert på sivilstatus. Det mener disse medlemmer ikke er riktig, og viser til Fremskrittspartiets alternative budsjettforslag for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor vi halverer avkortningen med virkning fra 1. mai 2022.

Forslagene med redusert avkortning av pensjon og økt minstepensjon betyr at kap. 2670 post 70 økes med 2 127 mill. kroner i 2022.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2670 post 70 økes med 697 mill. kroner og kap. 2670 post 73 økes med 260 mill. kroner, slik at pensjoner ikke levealderjusteres i 2022, og slik at alderspensjonen for minstepensjonister blir økt med 4 000 kroner i året fra 1. juli 2022.

2.19 Programkategori 29.80 Forsørger- tap og eneomsorg for barn mv.

2.19.1 KAP. 2680 ETTERLATTE

Det foreslås bevilget 1 989,8 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 1 952 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2680 post 70 økes med 1,3 mill. kroner som følge av forslag om å fjerne avkortningen av pensjoner for gifte og samboende pensjonister over to år, hvor første skritt tas i 2022 med virkning fra 1. mai 2022.

2.19.2 KAP. 2686 STØNAD VED GRAVFERD

Det foreslås bevilget 260 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 235 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at satsen for den behovsprøvede gravferdsstønaden fra 1. januar 2021 utgjør maksimalt 25 377 kroner. Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20 Programkategori 29.90 Diverse inntekter

2.20.1 KAP. 5701 DIVERSE INNTEKTER

Det foreslås bevilget 2 448,3 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 2 512,9 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.2 KAP. 2541 DAGPENGER

Det foreslås bevilget 12 940 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 19 087 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) foreslås kap. 2541 post 21 redusert med 43 mill. kroner.

Komiteen understreker at dagpengeordningen er en viktig del av det sosiale sikkerhetsnettet og et arbeidsmarkedspolitisk virkemiddel for å bidra til økt overgang til arbeid.

Komiteen registrerer at de helt ledige og helt permitterte fra 1. oktober 2021 har fått utvidede muligheter til å ta opplæring og utdanning i dagpengeperioden. Komiteen slutter seg til denne endringen og at dette følges opp med en bevilgningsøkning i statsbudsjettet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket, der det er foreslått at bevilgningen til feriepenger på dagpenger økes med 1 270 mill. kroner, som innebærer en videreføring av den vedtatte ordningen for 2021 i 2022, og flertallet foreslår derfor at kap. 2541 post 70 økes med 1 270 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteen viser til at da de strengeste tiltakene i fredstid i nyere norsk historie ble innført våren 2020, ble det fremmet forslag fra regjeringen Solberg om endringer i regler for dagpenger. Forslagene innebar å redusere arbeidsgivers lønnsplikt ved permittering fra 15 til 2 dager, noe som innebar en kortere periode med lønnsplikt ved permittering enn noen gang tidligere.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at for arbeidsledige og permitterte ble det kun foreslått å avvikle de tre ventedagene før man kan motta dagpenger, jf. Prop. 53 LS (2019–2020).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til at det under Stortingets behandling av saken ble vedtatt en rekke forbedringer i krisetiltakene for arbeidsledige og permitterte. Som følge av Stortingets vedtak ble det innført midlertidige ordninger som sikret forhøyet dagpengesats, redusert inntektsvilkår for å motta dagpenger, redusert krav til bortfalt arbeidstid for å motta dagpenger samt forlengelse av den maksimale perioden for mottak av dagpenger. I tillegg til disse endringene ble det innført andre særskilte ordninger rettet mot selvstendig næringsdrivende, frilanse-

re, studenter og lærlinger for å sikre at disse ikke ble stående uten inntekt og med dårlig sjanse til å finne jobb i et arbeidsmarked sterkt preget av koronakrisen. Flertallet viser til at regjeringen Solberg valgte å ikke foreslå forlengelse av flere elementer av de midlertidige kriseordningene etter 1. november 2020, med den begrunnelse at man hadde gode utsikter til forbedringer med tanke på arbeidsmarked og smittevernstiltak. Som konsekvens av at tiltakene ble opphevet for tidlig, ble mange arbeidsledige stående uten inntektssikring eller med redusert inntektssikring frem til Stortinget den 19. januar 2021, mot stemmene til representantene fra Høyre, Venstre, og Kristelig Folkeparti vedtok å gjeninnføre de midlertidige dagpengereglene.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Solberg fra dag én var tydelig på at en skulle stille opp for både arbeidstakere og næringsliv, og at det kort tid etter avlevering av første krisepakke ble satt i gang arbeid med den neste. Disse medlemmer er glad for at regjeringen Solberg var tydelig på at også arbeidstakerne, selvstendig næringsdrivende, frilansere, studenter og lærlinger måtte sikres, og er glad for de brede enighetene som fulgte med inntektssikring og målrettede tiltak for utsatte grupper.

Disse medlemmer viser til at Stortinget hele tiden har vært tydelig på at tiltakene varer så lenge krisen varer. Flere bedrifter melder om problemer med å rekruttere arbeidskraft. Disse medlemmer viser til at det derfor er viktig å ikke ha ordninger som låser inne arbeidskraft og hindrer omstilling. Disse medlemmer understreker samtidig at det er viktig å følge situasjonen fortløpende, og foreslo derfor – i lys av smittesituasjonen – å forlenge krisetiltak relatert til sykepenger og omsorgspenger.

Disse medlemmer viser til sin alternative budsjettenighet med Venstre og Kristelig Folkeparti av 2. desember 2021, der arbeidsgiverperioden foreslås økt fra 10 til 15 dager fra 1. mars 2022. Dette innebærer en inndekning på 43 mill. kroner på kap. 2541 post 70. Disse medlemmer vil understreke at det vil kunne bli nødvendig å vurdere arbeidsgiverperioden på nytt i lys av covid-19-pandemien og utviklingen av denne fremover. Dersom smitteutviklingen fortsetter og flere arbeidstakere får økt sykefravær grunnet covid-19 eller mistanke om dette, bør regjeringen vurdere å korte ned arbeidsgiverperioden av hensyn til næringslivet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Stortinget vedtok, etter forslag fra Fremskrittspartiet, feriepenger på dagpenger for 2020 og 2021. For sistnevnte år skal utbetalingen komme i 2022. Når regjeringen Solberg la frem statsbudsjettet, var denne ordningen kuttet dramatisk, som vil bety at tusenvis av familier vil oppleve at de forventede ferie-

pengene neste år uteblir. Dette kuttet har Arbeiderparti–Senterparti-regjeringen fulgt opp, noe som er et stort løftebrudd og et svik mot arbeidsledige. Vanlige folk trenger forutsigbarhet for egen og familiens økonomi. Vi vil derfor gjennomføre ferietillegget slik det ble vedtatt av Stortinget etter forslag fra Fremskrittspartiet, sist under behandlingen av Innst. 357 S (2020–2021), jf. Prop. 132 S (2020–2021).

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2541 post 70 økes med 1 270 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at smitten er økende i samfunnet og nye virusvarianter er oppdaget, som potensielt kan bety høyere smittespredning fremover. Det er stor usikkerhet om hvilke konsekvenser dette vil få for myndighetenes råd og anbefalinger til befolkningen, og hvordan dette vil påvirke norsk næringsliv. Disse medlemmer mener derfor økt arbeidsgiverperiode for lønnsplikt ved permittering er feil signal å sende til norske arbeidsgivere nå, og vil derfor ikke støtte regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2541 post 70 økes med 5 584 mill. kroner slik at det innføres ferietillegg på dagpenger i 2021.

2.20.3 KAP. 5705 REFUSJON AV DAGPENGER

Det foreslås bevilget 930,3 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 27,1 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.4 KAP. 2542 STATSGARANTI FOR LØNNSKRAV VED KONKURS MV.

Det foreslås bevilget 895 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 1 170 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.5 KAP. 5704 STATSGARANTI FOR LØNNSKRAV VED KONKURS

Det foreslås bevilget 210 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 225 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.20.6 KAP. 2543 MIDLERTIDIGE STØNADSORDNINGER FOR SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE, FRILANSERE OG LÆRLINGER

Det foreslås bevilget 65 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), mot 290 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyre, Venstre og Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2543 post 70 reduseres med 65 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 2543 post 70 økes med 255 mill. kroner, slik at stønaden for selvstendig næringsdrivende og frilansere med 80 pst. kompensasjonsgrad blir videreført frem til 1. april 2022.

2.21 Kapitler under andre departement

2.21.1 KAP. 352 NEDSATT FUNKSJONSEVNE, KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 322,912 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 316,744 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at kapitlet omfatter forsknings- og utviklingsmidler som skal finansiere prosjekter av særlig relevans på området funksjonsnedsettelse, tilskuddsordninger og tilskudd til navngitte mottakere.

Komiteen viser til at bevilgningen under dette kapitlet skal bygge opp under følgende mål fastsatt av departementet: Færre barrierer mot deltakelse i utdanning og arbeidsliv, fremme universell utforming på de områdene hvor utfordringene er størst, samt fremme likestilling og ikke-diskriminering internasjonalt gjennom multilateralt samarbeid (FN, OECD, EU/EØS, Europarådet, Nordisk ministerråd).

Komiteen viser til at Norge i 2013 ratifiserte FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Konvensjonen forplikter Norge til å arbeide for at mennesker med funksjonsnedsettelse får ivaretatt sine grunnleggende menneskerettigheter på lik linje med andre. Komiteen merker seg at Bufdir i 2022 vil fortsette arbeidet med å bygge opp kunnskap om FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne, hos statsforvaltere og i kommunene.

Komiteen viser til at universell utforming er en samfunns kvalitet med betydning for hele befolkningen

og et viktig virkemiddel for å oppnå likestilling for personer med funksjonsnedsettelse. Kultur- og likestillingsdepartementet har ansvaret for å samordne politikken på området universell utforming. Sektordepartementene har ansvaret for politikk og tiltak for universell utforming på eget sektorområde. Komiteen merker seg at regjeringen vil bidra til økt grad av kunnskap om universell utforming, og rette søkelys mot sektorer med store utfordringer. Komiteen merker seg videre at det i ny handlingsplan for universell utforming med virkning fra 2021 er prioritert tiltak for å imøtekomme utfordringer med manglende universell utforming innen utdanning, bolig og friluftsliv.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke støtten til TV BRA med 1 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 352 post 70 økes med 1 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er et viktig mål med mer mangfold og representasjon i ordinære medier, men at det samtidig er behov for egne kanaler og programmer. TV BRA er en tv-kanal for og med personer med utviklingshemming som ivaretar dette på en god måte. Disse medlemmer mener det er viktig at personer med utviklingshemming blir sett og hørt og har et talerør som løfter deres saker og legger til rette for deltakelse på lik linje med andre. TV BRA er en viktig aktør for å synliggjøre personer med utviklingshemming, som ellers er underrepresentert i media og har liten anledning til å uttale seg på egne vegne. Disse medlemmer mener derfor at det er viktig å støtte opp om det viktige arbeidet de gjør, og viser til at det i Prop. 1 S (2021–2022) er foreslått en bevilgning på 2,6 mill. kroner til TV BRA.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at for mange personer med utviklingshemming ufrivillig står utenfor arbeidslivet. Disse medlemmer viser til stiftelsen SORs prosjekt HELT MED for å inkludere flere i arbeidslivet og til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), der det økes med 5 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer merker seg at TV BRA er en kanal i sterk vekst, som en kanal av og for utviklingshemmede i Norge. Kanalen ønsker å la utviklingshemmede fortelle sine egne historier, og tar opp saker om blant annet diskriminering, politikk og hverdagsgleder. Disse medlemmer er glade for at Fremskrittspartiet i sin tid fikk gjennomslag for å få dette viktige formidlingstilbudet på statsbudsjettet og viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 325 post 70 økes med 1 mill. kro-

ner til dette formålet. Dette for at kanalen skal nå sitt mål om stadig utvikling og sitt ønske om å utvide med flere redaksjoner rundt om i landet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022), hvor kap. 352 post 71 økes med 15 mill. kroner.

Post 72 Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet

Komiteen merker seg at Statistisk sentralbyrå i 2020, på oppdrag fra Bufdir, for første gang produserte og publiserte offisiell levekårsstatistikk om situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse. Statistikken som ble publisert i 2020, omhandler personer med funksjonsnedsettelse som bruker tekniske hjelpemidler på varig basis, eller som har fått tildelt uføretrygd, grunnstønad eller hjelpestønad. I årene som kommer, vil både levekårsområder og utvalget utvides i statistikken. Komiteen vil understreke at publisering av offisiell levekårsstatistikk om situasjonen for personer med funksjonsnedsettelse er et svært viktig arbeid, og ser frem til utvidelser i denne statistikken.

2.21.2 KAP. 505 OG 3505 BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 11 438 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 5 134 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Likeledes foreslås det 10 332 mill. kroner under kap. 3505 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 10 328 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at bevilgningen på kapitlet foreslås overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementets kap. 614 post 1 post 70 og post 90.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.3 KAP. 5607 RENTER AV BOLIGLÅNSORDNINGEN I STATENS PENSJONSKASSE, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 754 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 378 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.4 KAP. 506 OG 3506 YRKESKADFORSIKRING, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 90 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 70 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Likeledes foreslås det 79 mill. kroner under kap. 3506 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 79 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at bevilgningen til yrkesskadeforsikring foreslås overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementets kap. 615 post 1 til nytt kap. 506 ny post 1 og 3615 post 1 til 3506, ny post 1 under Kommunal- og distriktsdepartementet.

Komiteen viser til at utgiftsanslaget for 2022 inkluderer anslått effekt av trygdeoppgjøret for 2021 og 2022. Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til tidligere forslag fremmet av disse medlemmers partier i Innst. 382 S (2020–2021), jf. Representantforslag 150 S (2021–2022) om regler for yrkesskade. Flertallet ønsker en forbedring i reglene om yrkesskade og yrkesskadeforsikring.

2.21.5 KAP. 507 OG 3507 GRUPPELIVSFORSIKRING, KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 187 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 187 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Likeledes foreslås det 100 mill. kroner under kap. 3507 for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 100 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til at bevilgningen til gruppelevsfor- sikring foreslås overført fra Arbeids- og inkluderingsdepartementets kap. 616 post 1 til nytt kap. 507 ny post 1 og 3616 post 1 til 3507, ny post 1 under Kommunal- og distriktsdepartementet.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

2.21.6 KAP. 2540 STØNAD UNDER ARBEIDSLEDIGHET TIL FISKERE OG FANGSTMENN, NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Det foreslås bevilget 90 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 1 S (2021–2022), mot 100 mill. kroner i saldert statsbudsjett for 2021.

Komiteen viser til regjeringens forslag til bevilgning under dette kapitlet og slutter seg til forslaget.

3. Anmodnings- og utredningsvedtak

3.1 Innledning

I Prop. 1 S (2021–2022) fra henholdsvis Arbeids- og sosialdepartementet, Kulturdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er det redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Meld. St. 4 (2021–2022) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2020–2021, er lagt frem samtidig med Prop. 1 S (2021–2022), jf. Dokument 21 (2020–2021) Rapport fra utvalget til å utrede Stortingets kontrollfunksjon og Innst. 580 S (2020–2021), og behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Det vises til meldingen der det er oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under de respektive departementene som hører inn under rammeområdet 7. Der angis det også hvorvidt vedkompende departement planlegger å avslutte rapporteringen knyttet til vedtaket, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2020–2021, samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 580 S (2020–2021) mente ikke var kvittert ut.

Elleve vedtak fra stortingssesjonen 2017–2018 (894, 895, 896, 897, 900, 901, 902, 903, 904, 905 og 906) omtalt i Kulturdepartementets budsjettproposisjon, hører inn under rammeområde 7 og behandles derfor av arbeids- og sosialkomiteen.

3.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til oversikten ovenfor som viser anmodnings- og utredningsvedtak fra henholdsvis Arbeids- og sosialdepartementet og Kulturdepartementet. Det vises videre til omtale av de ulike anmodningsvedtakene i de respektive departementenes proposisjoner.

Komiteen registrerer at det fremgår av Prop. 1 S (2021–2022) for de nevnte departementene at regjeringen Solberg anså at oppfølgingen av i alt 103 anmodnings- og utredningsvedtak (ASD 92 og KUD 11) under rammeområdene 7 ikke er avsluttet. Komiteen legger til grunn at arbeidet med oppfølging av disse vedtakene videreføres.

Komiteen viser til regjeringens rapportering på ulike anmodningsvedtak i budsjettproposisjonen. Komiteen tar i denne innstillingen ikke stilling til realiteten i de enkelte forslagene eller regjeringen Solbergs konklusjon om videre rapportering eller ikke. Det vil bli gjort ved behandlingen av Meld. St. 4 (2021–2022).

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å innføre en forskuddsbasert erstatningsordning for ofrene fra trygdeskandalen etter modell fra Nederland.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen, senest i revidert nasjonalbudsjett for 2022, komme tilbake til Stortinget med en sak om å endre rettshjelpsordningen for ofrene for trygdeskandalen, slik at de som mener seg feil behandlet av Nav, kan få rettshjelp uavhengig av om Arbeids- og velferdsetaten har fattet nytt vedtak i deres sak.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 7 (Arbeid og sosial)

I

På statsbudsjettet for 2022 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
		Utgifter		
352		Nedsatt funksjonsevne		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 71</i>		20 897 000
	70	Funksjonshemmedes organisasjoner		246 550 000
	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet, <i>kan nyttes under post 21</i>		31 175 000
	72	Funksjonshemmedes levekår og livskvalitet		25 290 000
505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter		36 000 000
	70	Tap/avskrivninger		2 000 000
506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		90 000 000
507		Gruppelivsforsikring		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		187 000 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter		265 835 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter		64 070 000
	22	Kunnskapsutvikling i IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>		29 160 000
	50	Norges forskningsråd		176 175 000
	70	Tilskudd		60 375 000
	71	Tilskudd til bransjeprogrammer under IA-avtalen mv., <i>kan overføres</i>		70 000 000
	72	Tilskudd til Senter for seniorpolitikk		17 700 000
	73	Tilskudd til trygderettslig/EØS-rettslig forskning og kompetanseutvikling		5 130 000
604		Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 45</i>		148 130 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>		167 870 000
605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Driftsutgifter		12 460 450 000
	21	Spesielle driftsutgifter		35 830 000
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter		61 405 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		354 470 000
606		Trygderetten		
	1	Driftsutgifter		102 790 000
611		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		16 800 000
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		8 983 246 000
	22	Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i>		-69 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>		179 000 000
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		1 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>		4 000 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering		
	21	Spesielle driftsutgifter		88 210 000
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, <i>kan overføres</i>		156 040 000
	70	Frivillig arbeid, <i>kan overføres</i>		133 620 000
	74	Tilskudd til pensjonistenes organisasjoner mv.		14 930 000
634		Arbeidsmarkedstiltak		
	1	Driftsutgifter		456 175 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i>		7 620 035 000
	77	Varig tilrettelagt arbeid, <i>kan overføres</i>		1 801 595 000
	78	Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser		77 435 000
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet		74 750 000
635		Ventelønn		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		2 700 000
640		Arbeidstilsynet		
	1	Driftsutgifter		773 018 000
	21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud		16 800 000
642		Petroleumstilsynet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 21</i>		322 025 000
	21	Spesielle driftsutgifter		31 610 000
643		Statens arbeidsmiljøinstitutt		
	50	Statstilskudd		160 012 000
646		Pionerdykkere i Nordsjøen		
	72	Tilskudd, <i>kan overføres</i>		3 085 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren mv.		
	1	Driftsutgifter		22 460 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>		555 000
	70	Tilskudd til faglig utvikling		2 000 000
660		Krigspensjon		
	70	Tilskudd, militære, <i>overslagsbevilgning</i>		32 000 000
	71	Tilskudd, sivile, <i>overslagsbevilgning</i>		97 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd		25 900 000
665		Pensjonstrygden for fiskere		
	70	Tilskudd		35 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	3 310 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	400 000 000	
2470		Statens pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
	1	Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-649 000 000	
	2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	527 000 000	
	3	Avskrivninger	80 000 000	
	5	Til investeringsformål	37 000 000	
	6	Til reguleringsfond	-12 000 000	-17 000 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		164 495 000
2540		Stønad under arbeidsledighet til fiskere og fangstmenn		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	90 000 000	
2541		Dagpenger		
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i>	14 167 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.		
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i>		895 000 000
2543		Midlertidige stønadsordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og lærlinger		
	70	Stønad til selvstendig næringsdrivende og frilansere, <i>overslagsbevilgning</i>		65 000 000
2620		Stønad til enslig mor eller far		
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>		1 700 000 000
	72	Stønad til barnetilsyn til enslig mor eller far i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>		95 000 000
	73	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>		21 000 000
	76	Bidragforskott		675 000 000
2650		Sykepenger		
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i>		42 210 000 000
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i>		1 440 000 000
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., <i>overslagsbevilgning</i>		1 605 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, <i>overslagsbevilgning</i>		2 550 000 000
	76	Tilskudd til ekspertbistand og kompetansetiltak for sykmeldte, <i>kan overføres</i>		105 260 000
2651		Arbeidsavklaringspenger		
	70	Arbeidsavklaringspenger, <i>overslagsbevilgning</i>		33 561 000 000
	71	Tilleggsstønad, <i>overslagsbevilgning</i>		143 000 000
	72	Legeerklæringer		425 000 000
2655		Uførhet		
	70	Uføretrygd, <i>overslagsbevilgning</i>		111 006 500 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, <i>overslagsbevilgning</i>		67 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, <i>overslagsbevilgning</i>		34 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.		
	70	Grunnstønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 555 200 000	
	71	Hjelpestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	1 712 800 000	
	72	Stønad til servicehund	5 622 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning	125 000 000	
	74	Tilskudd til biler	739 800 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler	3 938 800 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester	310 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler	1 728 300 000	
	78	Høreapparater	838 150 000	
	79	Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år	55 125 000	
2670		Alderdom		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	83 960 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	167 690 000 000	
	72	Inntekstpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	10 480 000 000	
	73	Særtilllegg, pensjonstillegg mv, <i>overslagsbevilgning</i>	7 096 000 000	
2680		Etterlatte		
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	1 100 000 000	
	71	Tilleggspensjon, <i>overslagsbevilgning</i>	800 000 000	
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i>	87 000 000	
	74	Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	100 000	
	75	Stønad til barnetilsyn til gjenlevende i arbeid, <i>overslagsbevilgning</i>	2 700 000	
2686		Stønad ved gravferd		
	70	Stønad ved gravferd, <i>overslagsbevilgning</i>	260 000 000	
Totale utgifter			532 917 655 000	

Inntekter

3505		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	1	Gebyrinntekter, lån	32 000 000	
3506		Yrkesskadeforsikring		
	1	Premieinntekter	79 000 000	
3507		Gruppelivsforsikring		
	1	Premieinntekter	100 000 000	
3605		Arbeids- og velferdsetaten		
	1	Administrasjonsvederlag	10 285 000	
	4	Tolketjenester	4 380 000	
	5	Oppdragsinntekter mv.	19 300 000	
	6	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 950 000	
3634		Arbeidsmarkedstiltak		
	85	Innfordring av feilutbetalinger, arbeidsmarkedstiltak	5 000 000	
3635		Ventelønn mv.		
	1	Refusjon statlig virksomhet mv.	2 700 000	
3640		Arbeidstilsynet		
	4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	5 000 000	
	5	Tvangsmulkt	6 965 000	
	6	Refusjoner	3 495 000	
	7	Byggesaksbehandling, gebyrer	23 005 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	8	Refusjon utgifter regionale verneombud	17 386 000	
	9	Overtredelsesgebyr	28 590 000	
3642		Petroleumstilsynet		
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet	8 230 000	
	3	Gebyr tilsyn	79 820 000	
5470		Statens pensjonskasse		
	30	Avsetning til investeringsformål	37 000 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjons- kasse		
	80	Renter	754 000 000	
5701		Diverse inntekter		
	71	Refusjon ved yrkesskade	840 000 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige	205 000 000	
	80	Renter	1 000 000	
	86	Innkrevning feilutbetalinger	1 320 000 000	
	87	Diverse inntekter	15 300 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler mv.	67 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs		
	70	Dividende	210 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger		
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs	30 000 000	
	71	Refusjon av dagpenger for grensearbeidere mv. bosatt i Norge	300 000	
	72	Innkrevning av forskutterte dagpenger	900 000 000	
Totale inntekter			4 831 706 000	

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 605 post 1	kap. 3605 postene 1, 4 og 5
kap. 640 post 1	kap. 3640 postene 6 og 7
kap. 640 post 21	kap. 3640 post 8
kap. 642 post 1	kap. 3642 post 6
kap. 642 post 21	kap. 3642 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan:

1. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, Arbeidsmarkedstiltak, post 1 Driftsutgifter

- til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
2. omdisponere inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 77 Varig tilrettelagt arbeid til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere.
3. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 78 Tilskudd til arbeids- og utdanningsreiser inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 78.
4. omdisponere fra kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere til kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 79 Funksjonsassistanse i

arbeidslivet inntil 10 pst. av bevilgningen under kap. 634, post 79.

5. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 21 Spesielle driftsutgifter og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.
6. omdisponere mellom bevilgningene under kap. 604 Utviklingstiltak i arbeids- og velferdsforvaltningen, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlike-

hold og kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

IV

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 50 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 184,2 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	998,5 mill. kroner
	77	Varig tilrettelagt arbeid	998,5 mill. kroner
	79	Funksjonsassistanse i arbeidslivet	16,0 mill. kroner»

VI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for gjennomføring av forsøk med velferdsobligasjoner

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi tilsagn som pådrar staten forpliktelser ut over budsjettåret for å gjennomføre forsøk med velferdsobligasjoner innenfor en samlet ramme på inntil 10 mill. kroner inkludert tidligere tilsagn på kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering, post 63 Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte.

1. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av Statens pensjonskasse mot mellomværendet konto 715510 Statens pensjonskasse. Konto 715510 utlignes ved at Statens pensjonskasse resultatfører og rapporterer de utbetalte ytelsene i sitt regnskap.
2. postere utgifter som Arbeids- og velferdsetaten betaler på vegne av ikke-statlige aktører knyttet til AFP-ordningen og kommunal tilleggspensjon mot mellomværendet med statskassen.

VII

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2022 kan gi Arbeids- velferdsetaten fullmakt til å:

VIII

Oppheving av anmodningsvedtak

Vedtakene nr. 428, 30. januar 2018, nr. 898, 12. juni 2018, nr. 129, 10. desember 2018, nr. 854, 27. april 2021, nr. 855, 27. april 2021, nr. 856, 27. april 2021 og nr. 857, 27. april 2021 oppheves.

IX

Stortinget samtykker i at med virkning fra 1. januar 2022 skal følgende ytelser i folketrygden gis etter disse satsene¹:

	kroner
1a. Grunnstønad for ekstrautgifter grunnet varig sykdom, skade eller lyte etter lovens § 6-3 (laveste sats)	8 232
1b. Ved ekstrautgifter ut over laveste sats, kan grunnstønaden forhøyes til	12 564
1c. eller til	16 464
1d. eller til	24 252
1e. eller til	32 868
1f. eller til	41 052

		kroner
2a.	Hjelpestønad etter lovens § 6-4 til de som må ha særskilt tilsyn og pleie grunnet varig sykdom, skade eller lyte	14 748
2b.	Forhøyet hjelpestønad etter lovens § 6-5 til barn under 18 år som må ha særskilt tilsyn og pleie	29 496
2c.	eller til	58 992
2d.	eller til	88 488
3.	Behovsprøvet gravferdsstønad opptil	26 011
4.	Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) ²	
	for første barn	51 000
	for to barn	66 540
	for tre og flere barn	75 408

¹ Satsene under 1, 2 og 4 er årsbeløp for ytelsene.

² Stønad til barnetilsyn etter lovens §§ 15-10 og 17-9 første ledd bokstav a) gjelder fra 1. januar 2016 stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere og etterlatte som er i arbeid. Stønaden dekker 64 pst. av dokumenterte utgifter til barnetilsyn. Beløpene i tabellen er maksimale refusjonssatser. Stønaden er inntektsprøvet.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 14. desember 2021

Kirsti Bergstø

leder og ordf. for kap. 506, 507, 601, 611, 2543, 3506
og 3507

Mímir Kristjánsson

ordf. for kap. 2686

Henrik Asheim

ordf. for kap. 660

Eivind Drivenes

ordf. for kap. 352, 635, 664, 2655 og 3635

Per Olaf Lundteigen

ordf. for kap. 2651 og 2670

Tuva Moflag

ordf. for kap. 600

Anna Molberg

ordf. for kap. 648 og 2650

Dagfinn Henrik Olsen

ordf. for kap. 665, 2620, 2661 og 5701

Gisle Meininger Saudland

ordf. for kap. 612, 646, 667, 2540 og 2680

Runar Sjøstad

ordf. for kap. 505, 604, 605, 666, 2470, 3505,
3605, 5470 og 5607

Aleksander Stokkebø

ordf. for kap. 621, 634, 642, 2541, 3634, 3642 og
5705

Trine Lise Sundnes

ordf. for kap. 606, 640, 643 og 3640

Torbjørn Vereide

ordf. for kap. 613, 2542 og 5704

